

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távírási Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. október 6.

bb 1. óránkénti 70 kilométeres sebességre alkalmas műanyag motorcsónaktestek

vid szf/sk-lm ká

1967. október 6.

a balatonkenesei sirály ktsz telepén sorozatban készítenek a kishajókat műanyagból. az üzem most tovább tökéletesítette a gyártást. a hajótest héjazatának sajtolásánál olyan poliésztert használnak, amelyet még massa állapotban színező anyaggal kevernek. eddig a kész testet festették be. a színes műanyag előnye, hogy nem kell tartani a festékréteg lepattogzásától.

az új vízijárművek legtöbbje olyan kis vitorlás, amelynek hét négyzetméternél kisebb vitorlázata van, s így vízijáratásági vizsga nélkül is vízre szállhatnak vele. készülnek az újabb motorcsónak testek is, amelyek megfelelő motorral óránként 70 kilométeres sebességet érhetnek el./mti/

-. -

bb 2. új fazonú cipők a savária gyárban

vid-szf/tné-lm ká

1967. október 6.

a savaria cipőgyár szombathelyi üzletének kirakatában különleges vonalú női cipők hívják fel magukra a figyelmet. az angol divatirányzatot mérsékelten követő új fazonú orr és a félmagas botsarok a lábnak maximális kényelmet nyújtanak, mivel a vonalak a láb formájához igazodnak és jóval szélesebbek a hegyes fazonú cipőknél. a színek változatosak: olajzöld, enciánkék, mogyoróbarna, almazöld, rózsaszín, meggypiros. a belkereskedelem a jövő év első negyedére 45 000 pár új fazonú szombathelyi női cipőt kötött le.

a férficipők nyesett széles orrfazonúak./mti/

-. -
- i -

bb 3. több mint 1 300 évvel ezelőtti ut maradványai a balaton parti tőzegben - érdekes következtetések a balaton vízszintjére

b vid-fm/tné-lm ká

1967. október 6.

a balaton nyugati partvidékén megtalálták a tőzegterület felett egykor átvezető utak maradványait. a balaton elűzegesedett lápvidékén a 630-as években kezdték el kiépíteni az utvonalakokat. ezen a területen két főforgalmi ut haladt. keszthely keletkezése és várossá fejlődése is ezekkel függ össze. a feltárt régi utak - a korábbi leletekkel és adatokkal együtt - újra megerősítik azt a megállapítást, hogy keszthely egyike a legrégibb magyar városoknak. a régészeti következtetések szerint a 630-as években földrajzi értelemben már megvoltak keszthely várossá fejlődésének a feltételei.

a régi utak feltárásával és vizsgálataival hidrológiai szempontból is érdekes megállapításokra jutottak. a tőzegterületen és a lápon átvezető utak cölöpépítményeiből lehet következtetni arra, hogy milyen volt a balaton vízszintje évszázadokkal ezelőtt. megállapították például, hogy 1769-ben a balatonnak az adriai tenger fölötti magassága 104-105 méter volt. az elmúlt évszázadokban nem sokat változott a balaton szintje, csupán a török idők végén vagy az azt követő időszakban emelkedett számottevően. ez a jelenség a török időkben a síó levegő tisztaságának megromlásával magyarázható. az egyensúlyi állapot azonban a törökidulás után rövid idő alatt helyreállt.

a kutatást folytatják, hogy pontos adatokat szerezzenek a balaton vízszintjének változásairól és a keszthelyi öböl feltöltődésének méreteiről./mti/

bb 4. kitűnő minőségű az idei makói hagyma

a vid kz/sk-lm ká

1967. október 6.

a makói tájörzetben befejeződött a vöröshagyma szedése. a szövetkezetek csongrád megyei értékesítési központja eddig 4500 vagonnal vett át, a mennyiségileg és minőségileg egyaránt jó termésből, s ebből mintegy másfélezer vagon a külföldi piacokra került. az utóbbi másfél évtizedben az idejé volt az első olyan esztendő, amikor a termelőknek nincs okuk panaszkodni a holdankénti átlaghozamok elérése miatt. a csapadékban bővelkedő tavasz és az azt követő száraz nyár hatására a minőség kifogástalan, tehát az új vöröshagyma jól raktározható és jól szállítható. ez volt az első olyan év, amikor a gépek már számottevő segítséget nyújtottak a munkaigényes hagymabetakarításhoz./mti

- 2 -

bb 5. beérett a kéki káposzta

vid kz/sk-lm ká

1967. október 6.

a nyírség és egyben az ország egyik legfontosabb káposztatermő vidékén - a kemecsei lápon - beérett a kitűnően tárolható és tartósítható kéki káposzta. a termésből 200 vagonmal nyers állapotban tárolnak a tavaszra, 100 vagonnyit exportálnak és ugyanennyiből készíül hazai fogyasztásra savanyúság./mti/

bb 6. nyolcszáz ezer tulipán egy táblában

a vid kz/sk-lm ká

1967. október 6.

szeged határában - az új élet termelészövetkezet központi majorjában - megkezdtek az alföld legnagyobb tulipán-kertjének őszi beültetését. egyetlen összefüggő táblába 800 000 tulipán-hagymát telepítenek. közöttük sok, hazánkban ritkaságnak számító fajta - fekete, piros és narancssárga színű, fodros kelyhű papagáj-tulipán-különlegesség - is található. a virágtermelésről híres közös gazdaság az elmúlt hetekben sok külső megrendelésnek is eleget tett. együttesen mintegy 160 000 virághagymát szállított más termelőknek./mti/

bb 7. csavarhuzós gépkocsitolvaj - kétévi szabadságvesztés

i bc/hné-lm sr

1967. október 6.

gittelőkéssel és csavarhuzóval feszítette fel parkirozó gépkocsik ablakait takács ernő, 28 éves budapesti segédmunkás. az autókban talált ingóságokat - rádiókat, magnetofont, orkáncabátokat, egyéb ruhaneműeket és használati tárgyakat - ellopta, s nagyrészüket értékesítette. főleg az 5., 6., és 7. kerületben, ,,tevékenykedett,, s egy hónap leforgása alatt 16 gépkocsit tört fel.

a központi kerületi bíróság takács ernőt jogerősen kétévi szabadságvesztésre ítélte./mti/

- 3 -

bb 8. jubileumi „ki mit tud„ vetélkedő három megye 46 állami gazdaságában

i cs/hné-ju bs

1967. október 6.

a kisz központi bizottsága, a medosz elnöksége és az állami gazdaságok országos központja a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója alkalmából szakmai vetélkedőt rendez három megye - bács-kiskun, pest és szolnok - 46 állami gazdaságban. a tehenészet, a borjunevelés és a sertéshizlatás tárgyköréből vett elméleti és gyakorlati kérdésekről, már a következő napokban zsüri előtt vizsgálják 144 benevezett fiatal állattenyésztőt. az induló versenyek legjobbjai október 10-én megyei válogató versenyeken vesznek részt, a döntőt pedig október 27-én és 28-án rendezik meg a kiskunhalasi állami gazdaságban. a legeredményesebben szereplő csapatok, illetve versenyzők elismerő oklevelet és értékes tárgyjutalmat kapnak. /mti/

-4-

bb. 9. halexport

vid-kz/sk/ká/gy/bs

1967. október 6.

a mintegy 2 000 holdnyi vízfelülettel rendelkező délsomogyi halgazdaságban megkezdődött az őszi nagyhalászat. öt brigád huzza a hálókat, s naponta 500-600 mázsa tükrőspontyot és compót tesznek partra. az idényben összesen 100 vagonnyi halra számít a gazdaság és ennek egy részét exportálják. az első tükrősponty-szállítmányt már utnak is indították a nyugat-németországi megrendelőknek. /mti/

bb. 11. Libamájrolád exportra

a vid-szf/sk/ká/gy/bs

1967. október 6.

a baromfiipari országos vállalat orosházi konzervgyárának különleges termékeit 14 államba exportálják. többek között a szovjetunióba, svédországba, hollandiába, görögországba, Kuwaitba és más államokba küldik a libamájpástétomot, a szárnyaspástétomot, a gyöngyösből készült vadaspástétomot, a tyukhus erőlevest.

az ingyencsék listája most újabb termékkel bővült: megkezdték a libamájrolád készítését. naponta 2 000 dobozzal gyártanak. a kiváló minőségűerezett libamájból sajátos páccal, fűszerezéssel készült pástétomot sertésszalonna körettel és szarvasgombával ízesítik. a 14 deka nettó súlyú libamájroládot francia és német felirattal, izléses dobozokban exportálják. a libamájroládot úgy lehet szeletelni, mint a felvágottat.

a gyárban ebben az esztendőben már csaknem négymillió doboz baromfikonzerv-különlegesség készült. a különleges termékek hozzájárultak ahhoz, hogy a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára tett versenyvállalást, a hárommillió forint terven felüli termelést már teljesítették. eddig többek között 50 vagon baromfival és 18 millió tojással vásároltak, illetve dolgoztak fel többet, mint az elmúlt év hasonló időszakában. /mti/

8.05/gy
8 35 k

- 5 -

Rek

bb. 10. erdészlelmű a zempléni hegyekben

vid-kz/sk/ká/gy/bs

1967. október 6.

a zemplén-hegyvidéki állami erdőgazdaság a makkoshogyka fölötti potácsi fenyvesben emlékművet állít azoknak az elhunyt erdőmérnököknek, vadőröknek, erdőgazdasági dolgozóknak, akik a megalakulás óta az erdőgazdaságnál dolgoztak. az emlékművet az erdészek társadalmi munkában építik fel természetből. az északi-hegyvidék első erdészlelművét jövőre a gazdaság 20. évfordulója alkalmából avatják fel./mti/

..

bb. 12. kiállításra készítik elő gellért hugó tőke-illusztrációit

i ol/hné/sr/gy/bs

1967. október 6.

gellért hugó, amerikában élő festő- és grafikusművész grafikai alkotásainak egy részét kiállításra készítik elő a magyar munkásmozgalom muzeumban. az anyagot márki kálmán, a miamiból a közelmúltban hazalátogatott idős honfitársunk hozta el magyarországra. az 57x36 centiméter nagyságú albumban a tőke első kötetének 60 darab illusztrációja található.

a művész a rajzokat 1933-ban készítette, s az album mindössze 133 számozott példányban látott napvilágot. közülük az 1-es számú került most a magyar munkásmozgalom muzeuma birtokába. a rajzok közül a legjobbakat kiválogatják, s azokat még ez évben - a tőke első kötetének megjelenésének 100. évfordulója alkalmából - bemutatják a közönségnek./mti/

..

bb. 14. pedagógiai tanfolyamok szakoktatóknak

i vt/gg/sr/gy/bs

1967. október 6.

a művelődésügyi minisztérium és a munkaügyi minisztérium az ipari szakmunkás tanuló intézetekben, valamint szakközépiskolákban működő szakmunkás képzésű szakoktatók részére a budapesti tanítóképző intézetben - átmeneti jelleggel - pedagógiai tanfolyamot indított.

/folyt. köv./

8.10/gy

8357

- 6 -

mti

bb. 14. /pedagógiai.... 1. folyt./ gy

a képzési idő két év. évente 100 hallgatót vesznek fel. a tanfolyamon a következő tárgyakat oktatják: a marxista filozófia alapjai, lélektan, pedagógia /oktatás- és nevelés-elmélet/ módszertan, pedagógiai gyakorlat; ezenkívül - érettségivel nem rendelkező szakoktatóknak - matematika, fizika, anyanyelvi ismeretek. utóbbiak az említett tárgyakból az emeltszintű szakmunkás képzésben nyújtott ismereteket sajátítják el.

hetenként két alkalommal tartanak órákat. a féléveket az egyes tantárgyakból beszámolókkal zárják. a tanfolyam befejezésekor a hallgatók záróvizsgát tesznek, amiről szakoktatói tanfolyami bizonyítványt kapnak. a tanfolyamon a budapesti tanítóképző oktatói tartják az előadásokat, illetve vezetik a foglalkozásokat.

a fővárosi tanács oktatási osztálya ugyancsak kétéves tanfolyamot szervezett, amelyen érettségizett szakoktatók szerzik meg a tevékenységükhöz szükséges pedagógiai, pszichológiai, módszertani ismereteket. a tanfolyamokat irányító hatóságok rendszeresen kicserélik tapasztalataikat, hogy - ezek felhasználásával - a későbbiekben előkészítsék a műszaki tanítóképző intézet létrehozását./mti/

..

bb. 13. a kisz kezdeményezése: minden megye 25 új ifjúsági klubbal köszöntse a felszabadulás 25. évfordulóját - újra megpályázzhatják a „kiváló” címet az ifjúsági klubok - kétszázezer forint a legjobbak jutalmazására

i di/gk/sr/gy/bs

1967. október 6.

a felszabadulás 25. évfordulójaig újabb 500 ifjúsági klubbal gyarapodik a fiatalok szórakozóhelyeinek száma - ezt igéri a kisz új kezdeményezése, amely arra szólította az ifjúkommunisták népes tábort, hogy budapesten, s az ország valamennyi megyéjében legalább 25 ifjúsági klub megnyitásával köszöntsék 1970. április 4-ét. az új nemzedék most másodízben vállalkozik hasonló feladat megoldására. első alkalommal a kisz 6. kongresszusának határozatát váltotta valóra és az eredetileg tervezett négy esztendő helyett alig több mint két és fél év alatt teremtett 500 új otthon szórakozásai, összejövetelei számára.

/folyt. köv./

9.35k

- 7 -

mti

bb. 13. / a kisz kezdeményezése.... 1. folyt./ gy

találékonyágának, vállalkozókedvének nagy része van abban, hogy jelenleg már mintegy kétezer ifjúsági klubban tölthetik kellemesen, hasznosan szabad idejüket a diákok, az ifjumunkások, a falusi fiatalok, s a kisz-isták más rétegeinek képviselői.

a kisz ezzel egyidejűleg az ifjúsági klubok programjának gazdaságítására is megkülönböztetett figyelmet fordít. ezért a művelődésügyi minisztériummal, a szakszervezetek országos tanácsával, a szövetség-szal, a honvédelmi minisztériummal és a népművelési intézettel együtt újabb pályázatot hirdetett a „kiváló ifjúsági klub”, cím elnyerésére. a nemes versengés résztvevőinek kötelező, illetve szabadon választott feladatokat kell megoldaniuk. valamennyiüktől megkivánják, hogy a kisz céljainak szellemében szolgálják a fiatalok művelődését, szórakoztatását, választott vezetőség irányításával gondosan összeállított éves, vagy fél éves munkaterv alapján dolgozzanak és tevékenységükről, eredményeikről naplóban adjanak számot. ezenkívül jópontokat gyűjthetnek azzal, hogy egy-egy művészeti vagy tudományág területén új ismeretterjesztő módszereket próbálnak ki, programjaikkal tovább gyarapítják az ifju könyvbarátok taborát s gyümölcsöző együttműködést, tapasztalatcserét alakítanak ki más ifjúsági klubokkal. végül: a 9. világifjúsági találkozó tiszteletére meghirdetett ki mit tud? versenyhez kapcsolódva házi vetélkedőket rendeznek.

az ifjúsági klubok munkatervükkel együtt október 31-ig nyújthatják be nevezésüket a városi, járási, illetve kerületi kisz-bizottságokhoz. eredményeiket 1968 szeptemberében értékelik, s a bíráló bizottság véleménye alapján ítélnek oda a „kiváló”, címet, illetve osztják ki a jutalmakat, amelyek együttes összege eléri a 200 ezer forintot./mti/

bb. 18. harmincegy fiatal orvos szabotcsban

a vid-fm/tné/ká/gy/bs

1967. október 6.

az idei ősszel 31 fiatal orvost kapott szabotcs-szatmár megye. egyelőre egészségügyi intézményekben végzik gyakorlati munkájukat, majd többen néhány hónapi gyakorlat után körzeti orvosi állásokat töltenek be. munkába állításukkal tovább javult a falvak orvosi ellátottsága. az eddig „üres”, körzetekben hosszabb idő óta helyettesítéssel oldották meg a rendelést. ez viszont azzal járt, hogy az orvosok kevesebb idő fordíthatott sáhat körzetében a betegek ellátására. több fiatal orvos a különféle egészségügyi intézményekben kezdi meg hivatása gyakorlását./mti/

8.45/11

9.35

- 8 -

mti

bb. 15. korszerű kéregedző kemencék a magyar vagon- és gépgyárban
vid-szf/tné/ká/gy/bs

1967. október 6.

a teherautók és autóbuszok futóműveinek nagysorozatu gyártásához - aminek legfőbb alapját a szovjetunió rendelete képezi - nemcsak a termelő területet növelik, hanem a technológiát is ennek megfelelően fejlesztik a győri magyar vagon- és gépgyárban.

az elmúlt években épült korszerű hőkezelő üzemen megkezdtek az osztrákoktól vásárolt aichelin-féle gázcementáló kemencék felszerelését. a gázcementálás más néven kéregedés, nagyon fontos művelet a futóművek fogaskerekeinek sorozatgyártásánál. a szénben dúsított kemény réteg, mely a cementálásnál keletkezik, kopásállóvá teszi a felületet, az acéltanyag belső szerkezete viszont megtartja eredeti szívósságát.

a 18 méter hosszú, u alakú alagut kemencében hidraulikus mozgatással folyamatosan halad tovább az anyag. a fűtéshez városi gázt, a szénréteg felrakásához mint hordozó közeget propángázt használnak. az automata szabályozásu, folyamatos működésű modern cementáló kemencék teljesítménye összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint az eddigi, szakaszos üzemi kis kemencéké. a minőség is javul, mert pontosan tudják szabályozni a cementáláshoz előírt szénmennyiséget.

egyelőre két berendezést szerelnek osztrák szakemberek irányításával és közreműködésével. ezeket decemberben adják át próbaüzemelésre. a jövő évben még egy hasonló berendezés beállítására kerül sor./mti/

bb. 16. két héten belül az egész fővárost ellátják „sztár”,
pipadohányat

i kf/kf/gy/hk

1967. október 6.

a magyar dohányipar új pipadohányát, a sztár-t a mezőgazdasági kiállításon hozták először forgalomba, s két hete árusítják a fővárosi dohányboltok is, azonban kevés helyen kapható.

a magyar dohányipar gyártási osztályának tájékoztatása szerint ennek az az oka, hogy még mindig nincs elegendő műanyagtasak a dohány csomagolásához. emiatt a fővárosban elsősorban csak a nagyforgalmu trafikok kaptak sztárt.

/folyt. köv./

9.00/11

9.30

- 9 -

mti

bb. 16. / két héten belül.... 1. folyt./ gy

a negyedik negyedévre 80 mázsa sztár pipadohány forgalomba hozását tervezik, s mert ez a mennyiség ugyanannyi, mint a klub-é, jó országos ellátást tudnak vele biztosítani. ehhez naponta 2 000 műanyag tasakra lenne szükség, októberben azonban 5 nap alatt jött össze ez a mennyiség. miután az albumin műanyagfeldolgozó gyár egyelőre csak napi 400-500 tasakot tud adni, a dohányipar több szövetkezettől is kért műanyag tasakot. ennek eredményeként rövidesen napi 1 500 csomag sztárát gyártanak, s ezzel két héten belül megoldják a főváros ellátását. ahhoz azonban, hogy az egész országban kapható legyen az új pipadohány az albumin gyár segítségére, a műanyag tasakok mennyiségének a növelésére van szükség./mti/

bb. 17. megkezdődött az őszi fásítás a fővárosban

i kf/kf/gy/hk

1967. október 6.

a főváros négyszáznegyvenezres faállományából évente több-
száz pusztul el, többségében „előregedés”, „korhadás” miatt, kisebb részüket pedig a viharok, a közlekedési balesetek teszik tönkre. az idén is mintegy 2 000 elkorhadt, kitört öreg fát vágta ki.

a kipusztult fák pótlására, újak telepítésére a hagyományos őszi fásításkor kerül sor. a fővárosi kertészeti vállalat 110 dolgozója több ezer gődröt már elkészített és a hónap közepén a kiültetés is megkezdődik, s decemberig 9 000 fát telepít a vállalat a fővárosban. főleg az öregebb fasorok hiányainak pótlására mintegy 5 000, táhiban „nevelkedett”, úgynevezett tulkoros, 6-7 éves fát ültetnek, míg a többi a szokványos faiskolai csemete, hárs, berkenye, törökmogyoró, juhar és gömbjuhar. a legtöbb fát a külső kerületek kapják, de jut belülük minden kerületnek. csepelen például a táncsics utcában 112, a bajcsy zsilinszky utcában is több mint 100, a kis józsef utcában 123 fát ültetnek ki. a 18. kerületi vörös hársereg útjára 127 fa kerül. az üllői uti lakótelep 632 fát kap, s a 10. kerületben a mádi utcai lakótelepen 150 fát ültetnek el.

a fővárosi kertészeti vállalat az őszi fásításra csaknem másfélmillió forintot költ./mti/

- 10 -

9.05/11

9.35k

bb. 19. a dolomit kiszorította a mészkövet - harmincöt év után megváltozott a pétisó összetétele

a/vid/szf/tné/ká/il/bs

1967. október 6.

a felhasználóknak fel sem tűnik, a gyárnak azonban nagyon jelentős az a változás, amely a hagyományos műtrágya, a pétisó összetételében történt.

a péti nitrogénművekben, az országban elsőként, ezentul mészkő helyett dolomitot kevernek a műtrágyába hígító anyagként. erre a változtatásra 35 év után került sor, ennyi ideig használták a pétisó gyártásához a 100 kilométernyi távolságból az üzembe szállított mészkövet.

a változást az idézte elő, hogy megállapították: a közeli öskői bányában termelt dolomit ugyanolyan jól megfelel a célnak, tapadás és nitrogénvesztés szempontjából nincs eltérés kifogás, sőt több tekintetben használhatóbb a mészkőnél. a műtrágya hatóanyagát éppen olyan jól felhígítja és „hordozza”, mint a mészkő szemcseeloszlása pedig kedvezőbb.

a péti nitrogénművek a próbák után üzemszerűen átállt a dolomit hígító anyagra. a gyárból ezentul csak dolomit hordozó anyaggal gyártott pétisó kerül ki. az összetételben történt változás számottevő költsémetakarítást hoz, a dolomitot ugyanis nem vasuton, hanem teherautón fuvarozzák a gyárba, a néhány kilométerre lévő kőbányából./mti/

bb.21. hatvanezer kérdőíven tesznek javaslatokat győr-sopron megye ipari és mezőgazdasági dolgozó i a baleseti lehetőségek megszüntetésére

a-vid/fm/tné/ká/il/bs

1967. október 6.

a szakszervezetek győr-sopron megyei tanácsának munkavédelmi bizottsága megállapította, hogy a megye ipari és mezőgazdasági üremeiben az utóbbi tíz évben 42 százalékkal csökkent az üzemi balesetek száma. ez a csökkenés azonban nincs arányban azokkal az erőfeszítésekkel és intézkedésekkel, amelyet az állami és gazdasági szervek, valamint a szakszervezetek tettek a munkavédelem fokozására.

a biztonságosabb munkafeltételek megteremtése érdekében a megyei munkavédelmi bizottság széleskörű közvéleménykutatást végzett. hatvanezer nyomtatott kérdőívet juttatnak el a megye ipari és mezőgazdasági üremeibe. az ívekre a dolgozók, a munkahelyi vezetők beírják, milyen baleseti okokat látnak munkahelyeiken, s milyen javaslataik vannak azok felszámolására. a széleskörű felmérést a gyárak szakszervezeti bizottságai elbírálják és a műszaki vezetőkkel együtt határozatokat hoznak a gyors intézkedésekre. a hosszabb időt és nagyobb anyagi eszközöket igénylő intézkedéseket beveszik a vállalat éves munkavédelmi intézkedési tervébe./mti/

9.10/11

- 11 -

9.40k

bb.22. új robbantási módszer a bányavágat-hajtás gyorsítására
a/vid/szf/sk/ká/il/bs 1967. október 6.

a bányászati kutató intézet tatabányai részlegének szakemberei sikerrel próbálták ki egy új elven alapuló, a hazai szénbányászatban még nem alkalmazott robbantási eljárást. az új módszer neve spirálkupos betörő lövés.

a bányászatban, - főleg az új bányanyitásoknak - régi probléma a keményebb kőzetekben való vágathajtás. ilyen kőzetben általában 1,20 - 1,50 méteres mélységű fogásokkal haladnak előre a vágathajtók, vagyis egy robbantássorozattal, egyszerre ilyen hosszán szakítják ki a kőzetet. a tatabányaiak új módszerevet viszont az oroszlanyi 22-es aknában egyetlen robbantássorozattal két méter negyven centiméteres fogásmélységű értékek el.

a spirálkupos betörő lövésnél a szokásostól eltérő módon helyezik el a furólyukakat, úgy hogy a robbantás ereje jól összezúzza és - mint üveg szájában a dugót - erőteljesen megforgatja, majd kilövi az eltávolításra szánt kőzettömeget. az új módszerrel nemcsak a teljesítmény növekszik, hanem jelentős mennyiségű robbantó anyagot takaríthatnak meg a vágathajtók.

az új robbantási módszert elsőként az aknamélyépitők vezetik be./mti

--

bb.23. százhuszonöt éves az esztergomi tanítóképző
vid/fm/tné/ká/il/bs 1967. október 6.

fennállásának 125. évfordulóját ünnepli az esztergomi tanítóképző. az iskola elődje a mesterképző intézet egyike volt az ország első tanítóképzőinek. az akkor csupán egytantermes épület építésben megmaradt, a fiatalok azonban ma már a korszerűen berendezett, kollégiummal ellátott felsőfokú intézetben tanulnak.

a jubileum alkalmából ünnepségsorozatot rendeznek az iskolában. október 26-án háromnapos tudományos ülészek kezdődik, amelyre nemcsak az ország többi képzőjének tanárait, hanem az esztergomban végzett egykori hallgatókat is meghívták. megnyitják továbbá az intézet pedagógiai muzeumát, amely a pedagógusképzés történetének érdekes dokumentumait sorakoztatja fel./mti/

--

- 12 -

9.15/il
9.40 k

kk

bb. 20. növekszik a magyar-ndk árucseré - szakosítási szerződések - rövidesen kezdődnek az államközi tárgyalások

1 sz/tr/gy/bs

1967. október 6.

a német demokratikus köztársaság a magyar külkereskedelem második legnagyobb kereskedelmi partnerévé lépett elő, s a forgalom alakulásáról, valamint az e hónapban megkezdődő államközi tárgyalások előkészületeiről az mti munkatársa a külkereskedelmi minisztériumban a következő információt kapta:

- ez évben az árucseré értéke megközelíti a 300 millió rubelt, s így a szovjetunió után az ndk-val bonyolítjuk le a legnagyobb arányú forgalmat. az országaink közötti kereskedelem ez évben 12 százalékkal haladja meg a tavalyit és az előzetes felmérések szerint várhatóan 16-17 százalékkal nagyobb lesz a hosszulejárati államközi szerződésben erre az évre előirányozottól.

- mind az exportban, mind az importban a legnagyobb tételeket a gépipari gyártmányok jelentik. az ndk vállalatai ez évben többek között ezer, magyar gyártmányú traktort, ezer ikarus buszt, nagymennyiségű irodagépet, műszert, háztartási elektromos készüléket, így például grill sütőt, padlókefélést vásároltak. a magyar exportban számottevő ezenkívül a bor, a vaj, a növényolaj, a huskonzerv, és a friss gyümölcs. az importban főként a gépipari gyártmányokat illetően sok a hasonló árucsoport, s a termékek különböző fajtáit a szakosítás eredményeként egymással jól ki tudjuk cserélni. az ndk-ból származó termékek között ugyancsak megtalálhatók a közuti járművek, ez évben például 1 600 w-50. típusú tehergépkocsit vásároltunk. növekedett a személygépkocsi-behozatal is az ndk gyártmányú személygépkocsikból a trabantból és a wartburgból több mint kilencezret importálunk - ezerrel többet, mint tavaly. az ndk-ból származik a visontai külszíni fejtés felszerelése és ötmillió rubel értéket képviselőnek azok a mezőgazdasági gépek, amelyek ez évben gazdaságainkban munkába állnak.

/folyt. köv./

9.20/gy
9.20 u

- 13 -

kk

bb. 20./növekszik a magyar-ndk... 1. folyt./ gy

- az exportban és importban érdekelt magyar és ndk-beli vállalatok számára egyaránt nagy előnyt jelent, hogy az 1967-ben lezajlott vásárokat - mind a típusai találkozókat, mind a bmv-t, kedvezően felhasználják a szerződésalkötésekre. az 1970-ig történő szállításokra vonatkozó hosszulejratú export-import szerződések értéke mintegy 100 millió rubel. hosszulejratú szerződések alapján bizonyították majd a következő években az autóbusz, a traktor, a közúti jármű, az irdogép szállítások és ilyen szerződés alapján szerzünk be nagyobb mennyiségű építőanyagot, parkettát, aítókeresetet. az új gazdaságirányítási módszerek bevezetésekor vállalataink számára az nagy előnyt jelent, növeleli a forgalom biztonságát. a két ország külkereskedelmi vállalatai 1968-ra is számos magánjogi szerződést kötöttek és a kötésátomány megközelíti a jövő évi forgalomnak csaknem a felét. ilyen módon jó előkészítés után kerül sor az e hónapban kezdődő államközi tárgyalásokra és kedvező lehetőségei vannak annak, hogy a két ország közötti árucseré dinamikusan fejlődése a jövő évben is folytatódjék. az 1968-ra vonatkozó államközi tárgyalások eredményességét elősegíti az is, hogy több területi és külkereskedelmi vállalat kötött szakosítási szerződést ndk-beli partnereivel.

megállapodtak különböző típusú szerszámgépek, gumilabroncsok, műszaki áruk játékok cseréjében és tárgyalások folynak híradástechnikai berendezések, műszerek gyártásának szakosításáról is.

a magyar-ndk kereskedelmi kapcsolatok sodogi alakulása és távlatai arra engednek következtetni, hogy sikerült megvalósítani azt a célt, amelyet a magyar párt- és kormány képviselői az ndk-vezetőkkel 1964. évi találkozásjukon kitűztek; 1970-ig 60 százalékkal növekedjék a két ország közötti árucseréforgalom - hangzott a tájékoztatás./nti/

9.30/11
9.20k

- 14 -

Nak

bb.24. megemlékezés az iskolákban az aradi vértanúkról

k/vt/lk/il/nk

1967. október 6.

pénteken az általános és a középiskolákban országszerte megemlékeztek 1849. október 6-ról, az 1848-1849-es magyar szabadságharc 13 hős tábornokának mártírhaláláról. a pedagógusok történelem, illetve osztályfőnöki órán-méltatták a tanítványok diákjai előtt a korabeli események jelentőségét./nti/

bb. 25. a lottó e heti nyerőszámai

gk/gy/nk

1967. október 6.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint újfelhértón, a szabadság filmszínházban megtartott lottósorsoláson a 40. játékhetén a következő számokat húzták ki:

5, 11, 35, 53, 84.

/nti/

bb. 26. szocialista brigádok a jubileumi verseny élén

b vid-szi/sk/ká/gy/nk

1967. október 6.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának tiszteletére indított jubileumi munkaverseny erősödő finisében kiemelkednek a szocialista brigádok eredményei.

diósgyőr két legnagyobb üzemében a lenin konárszati művekben és a diósgyőri négyárban a szocialista címet már megszerzett, vagy az éle versenyző 1 700 munkacsoport vállalásai tulteljesítésével nemcsak üzemük, hanem a népgazdaság szempontjából is nagy haszonnal dolgoznak. a lenin konárszati művek ifjusági üzemében a középhengerműben például szabó sándor hatszoros szocialista hengerész brigádjá, amely évi tervteljesítésében már mintegy másfél hónapos előnyt szerzett, eddig több mint 3 000 tonna olyan hengerelt készárut állított elő vállalatán felül, amelynek körülbelül háromnegyed részét exportálják. a különböző rendeltetésű készáruk értéke meghaladja a 15 millió forintot.

/folyt. köv./

10.50/11
12.00k

- 15 -

Nak

bb. 26. /szocialista brigádok... 1. folyt./ gy

a szabó-brigád munkája annál értékesebb, mivel egy tonna árú a technológiák szigorú megtartásával, az előírtnál általában négy kilogrammal kevesebb acél felhasználásával gyártott, és a gyártási selejtet egyharmadára csökkentette.

a diósgyőri gépgyár hidmühelyében tótn két ifjúsági lakatos export-brigádját már csak két-három hét választja el attól, hogy befejezze a nyolctonnás hidraulikus autóemelők évi gyártási tervét. a 12 tagú brigád az ikarus-autóbuszokhoz, tehorgépkocsikhoz használatos, exportra is gyártott termékekből eddig már csaknem nyolcezeret állított elő kifogástalan minőségben. a terv időelőtti befejezésével nyert két hónapi időt a különböző exportgyártmányokhoz szükséges tartalék-alkatrészek készítésére használtják majd fel.

az ujszegedi szövőgyárban néhány hónapja dolgozik az új műanyag-üzemrész, amely szemcsézett műanyagból, szövésre alkalmas fóliacsíkokat gyárt, olaszországból vásárolt gépsoron. az üzemrész termékeiből a keményfonó- és szövőipari vállalatok egy év alatt egymillió szövött fóliacsíkot exportált. ennek az az első feltétele, hogy a műanyag-üzemrész 3 500 zsák szövéséhez elegendő, 700 kiló fóliacsíkot készítsen naponta. nagy követelmény ez, hiszen sokáig a napi 500 kiló is csak teljesítménynek számított. a három szocialista címért dolgozó ifjúsági brigád megalakulása óta lényegesen javult a helyzet. a múlt őszi kezdő, boldizsár Mihály és szűll János vezette brigádok egymást segítve, gyakran szacoidéjük egy részét is az új berendezések alapos megismerésére fordították. tanadozásuk sikerrel járt: ezekben a napokban már 700 kiló fólia került le a gépekről. most vállalták, hogy a negyedik negyedévben, a nagy októberi szocialista tervadatomból 50. évfolyan autójának tiszteletére napi 800 kilót termelnek ebből a fontos exportcikkből és szocialista üzemrészre fejlesztik a műanyag-részleget.

az esztergomi marógépgyár kiváló minőségű védjegyes szerszám-gépei 50 országban ismertek és keresettek. a gyár vevői közé tartoznak a legfejlettebb gépipari államok is. az idén a gépek 82 százalékát gyártják külföldi megrendelésre. a gyár 34 szocialista brigádja legelőbb feladatának az export határidő előtti, kiváló minőségű teljesítését tartja.

/folyt. köv./
11.00/gy

1200k

- 16 -

rk

bb. 26. / a szocialista brigádok... 2. folyt./ gy

a jubileumi versenyben többek között arra vállalkoztak, hogy 13 gépet és egy sor alkatrészt készítsenek terven felül. eddig már csaknem háromhetes előnyre tettek szert a vállalat teljesítésében. az előny birtokában a szocialista brigádok most sorra újabb felajánlásokat tesznek a jubileumi verseny finisében. az 1. számú forgácsoló üzem dolgozóit például arra vállalkoztak, hogy a gyár évi tervéhez szükséges alkatrészeket november 7-re hiánytalanul előállítsák.

a salgótarjáni acélárugyár kovácsoló üzemében a csavarkulcs és a kapagyártó szocialista brigádok bejelentették, hogy a negyedik negyedévtől kezdve garantált minőségű kovácsoltvas termékeket adnak a belkereskedelemnek. bartus józsef, hegedüs nándor, péter lászló és telek lajos kapakovács brigádja az általuk készített termékekbe beleütik apró négyyszögbe foglalt névjegyüket, annak jeléül, hogy szavatolják a gyártmány kiváló minőségét. bujics ferenc csavarkulcsgyártó brigádja zólo festékekkel jelöli meg az általa gyártott csavarkulcsokötegeket. a gyár többi üzemében nagy figyelmet keltett ez a kezdeményezés, és más üzemrészek szocialista brigádjai is követésére készülnek.

a lábatlani vasbetongyárban már valamennyi munkása szocialista brigádban dolgozik. elsősorban a legkeresettebb termékek gyártását és a gazdaságos termelést szorgalmazzák a jubileumi versenyben. mivel az elmúlt néhány hónapban ugrásszerűen megnőtt az építőipar igénye a lakásépítkezésekhez szükséges különféle betongerendák iránt, a vasbetongyárban nyomban reagáltak erre, és máris 10 000 méterrel többet gyártottak az előírtnál. a műszakiak elősegítik, hogy a szocialista brigádok mielőbb teljesíthessék anyagtakarékossági vállalatukat is. új műszaki intézkedéssel csökkentették a cement porzását és a felhasználás közben keletkező veszteséget. az értékes segédanyagokkal való jobb gazdálkodás eredménye, hogy a jubileumi munkaversenyben már kétféle forinttal csökkentették a termelési önköltséget./mti/

11.10/gy

1200k

- 17 -

rk

bb.27. tanácskozik a kpvd sz 30. kongresszusa

t/kf/kt/il/nk

1967. október 6.

pénteken a szakszervezet jókai utcai székházában megkezdte munkáját a mintegy 330 000 szervezett dolgozót képviselő kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének 30. kongresszusa. a tanácskozáson megjelent s az elnökségben foglalt helyet komócsin zoltán az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, szurdi istván belkereskedelmi, bíró józsef külkereskedelmi miniszter, szirmai jeno a szövetség elnöke, valamint somoskői gábor szot titkár és vasile oltean a kereskedelmi dolgozók nemzetközi szövetségének főtitkára.

a kongresszust kőrösi gyula a szakszervezet elnöke nyitotta meg, majd ligeti lászló főtitkár ismertette a központi vezetőség szóbeli beszámolóját, amely az írásbeli jelentést kiegészítve a szakszervezet megváltozott helyzetéből adódó feladatokkal, a kereskedelem dolgozóinak érdekvédelmén túlmenően a lakosságot, a vásárlókat érintő problémákkal, s az ezekkel kapcsolatos tennivalókkal foglalkozott.

hangsúlyozta a beszámoló, hogy a kereskedelmi vállalatoknak a jövőben széleskörű, rugalmasabb kapcsolatot kell kialakítaniuk a szállítókkal, a termelőkkel, biztosítaniuk kell, hogy a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetése kedvezően befolyásolja a lakosság ellátását, ugyanakkor versenyezniük kell a vásárlók megnyeréséért is. a dolgozók közvetlen érdekvédelme során a szakszervezeti szervek nagyobb következetességére van szükség, előfordulhat ugyanis, hogy egyes vállalatok gazdasági eredményeiket a dolgozók, vagy a vásárlók rovására igyekeznek növelni. a szakszervezetnek fokozottabb szerep jut a jövőben a fogyasztói árak kialakításában, s főleg azok ellenőrzésében. a vásárlók védelmében javasolja egyebek között a központi vezetőség, hogy a társadalmi ellenőrzést, a kereskedelem dolgozóinak tömeges bevonásával, terjesszék ki az iparra is, vezessék be a gyártás, a csomagolás vizsgálatára. fokozottabb gondot kell fordítani a kereskedelemnek arra, hogy az ipar olyan korszerű termékek gyártására ösztönözze, amelyet a vásárlók leginkább keresnek.

- a kereskedelmi munka színvonalának javítása érdekében elsőrendű követelménynek tartjuk - mondotta a főtitkár - hogy a belkereskedelemben kialakult helyes bérezési formák megfelelő kiválasztásával a vállalatok nagyobb perspektívát biztosítsanak dolgozóiknak, anyagiakkal, s jó szóval egyaránt a lakosság igényeinek mindjobb kielégítésére, előzékeny, udvarias kiszolgálásra ösztönözzék őket.

/folyt.köv./

12.10/11

12. 50k

- 18 -

Mk

bb. 27- / tanácskozik a kpvd sz ... 1.folyt. / il

részletesen szólt a beszámoló a kollektív szerződésben rendezendő kérdésekről, amelyeknek sorából kiemelte a kereskedelmi gyakorlatban nem egy helyen még megtalálható törvénytelen állapotok mielőbbi megszüntetését. egyebek között azt, hogy a nyitvatartási időn kívül szükséges előkészítési munkára mindenütt együttesen félórát számolnak el, jótételek, például az ételmszerkereskedelemben, a vegyes szövetkezeti boltokban ennél több, átlagosan napi fél órányi térítésnélküli, túlmunkát végeznek. - ahogyan nem engedhető meg egyetlen vállalatnak sem, hogy eredményeiket a lakosság kárára növeljék, ugyanugy meg kell akadályozni a kereskedelmi dolgozók megkárosítását, az ingyen munkából származó jövedelemszerzést is - szögezte le a beszámoló. a dolgozók szociális, munkaügyi és egészségvédelmi problémáiról szólva a beszámoló ismertette, hogy a jelenlegi tervidőszakban ezeknek a problémáknak a megoldására, a helyzet javítására az állami kereskedelemben mintegy 380 millió forintot, a szövetkezeti kereskedelemben több mint 400 millió forintot fordítanak.

végül a beszámoló a szakszervezet politikai felvilágosító és nevelő munkájával foglalkozott, amelynek során az utóbbi időben gyakran napirendre kerülő témát érintett: a fogyasztók megkárosítását. hangsúlyozta a beszámoló, hogy a szakszervezet elsősorban azokat itéli el, akik magatartásukkal, cselekedeteikkel alkalmat adnak az általánosításra, a kereskedelmi dolgozók becsületének lejáratására. a központi vezetőség kérte a kongresszust annak megerősítésére, hogy ne legyen helye a kereskedelemben olyan dolgozónak, aki helyzetével visszaélve megkárosítja a dolgozókat, vagy a társadalmi tulajdont. sokat várnak ezen a téren a kereskedelem szocialista brigádmozgalmában résztvevő mintegy 75.000 dolgozótól, s felhívják őket: segítsék elő, hogy magasabb szintű kereskedelmi munka, a munkaerőkölcs az egész kereskedelemben, a vendéglátóiparban általánossá váljék. a beszámoló a szakszervezeti munka új módszereivel, a szakszervezet tevékenységét segítő szervezeti változásokkal kapcsolatos feladatok ismertetésével zárult.

ezután egri artur a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette a kongresszus elé, majd megkezdődött a vita a kongresszus szombaton reggel a hozzászólásokkal folytatódik./mti/

12.20/11

12. 50k

- -

- 19 -

Mk

bb. 28. gyermekkönyvek, ifjúsági kiadványok évente négymillió példányban - januártól két új sorozat

t tf/gk/sr/gy/hk

1967. október 6.

másfélmillió „cimzettje”, van a móra ferenc könyvkiadónál megjelenő írásműveknek, ezeknek az olvasótáborra ugyanis az óvodásoknál kezdődik - és a középiskola utolsó esztendejével zárul a könyvbarátok, illetve olvasójelöltek ilyen népes táborának örökösödési köréről, eddigi és készülő olvasnivalóiról volt szó azon az országos konferencián, amelyet pénteken rendezett a móra kiadó a budapesti fáklya klubban. mintegy száz gyakorló pedagógus, oktatásügyi és kiadói szakember tárgyalt, hogy a gyermek- és ifjúsági könyveket miképpen lehet hasznosítani az iskolai tanításban, egyáltalán a nevelésben. felszínre került egy-sereg olyan tapasztalat, amelyet bizonyos, hogy sikerrel kamatoztathatnak az ifjúsági könyveknek mind tartalmi szerkesztésénél, mind küllemi megformálásánál.

miklósvári sándor, a művelődésügyi minisztérium osztályvezetője - vitaindító előadásában - egyebek között beszélt arról, hogy az alsó- és a középfokú iskolákban az oktatási reformmal bővülő teret kaptak, kapnak / a korszerű tankönyveken kívül / a sokasodó tudásanyag legérdekesebb fejezeteit publikáló ifjúsági ismeretterjesztő könyvek, népszerű tudományos és technikai kiadványok, képes albumok. ezekből a friss termés évenként mintegy 130 kötet a móra-kiadó gondozásában, az együttes példányszám négymillió körül van. gyermekek és pedagógusok azonos véleménye szerinti a tanulás és a tanítás legjobb segítője az a két sorozat, amely nemrégiben kezdődött: „képes történelem”, és „képes földrajz”, címmel. olvasmányos formában, képek, illusztrációk sokaságával készülnek ezek a kötetek.

a tanácskozáson elhangzott számos felszólalás alapján a móra-kiadó tervbe vette, hogy a következő év elejétől két új sorozatot indít. az egyikben mai tárgyú, az általános iskolás korhoz illő szépírodalom értékes alkotásai sorjázna majd, a másikban albumalakú, képekkel gazdagon illusztrált ismeretterjesztő kiadványok jutnak el az ifjú olvasókhöz. /mti/

12.35/gy

13⁰⁰k

- 20 -

Nka

bb.29. időjárásjelentés

tl/mné

1967. október 6.

a meteorológiai intézet pénteken délelőtt 12 órakor:

hideg éjszaka, hűvös nappal.

a szárazföldünket északnyugatról elárasztó sarkvidéki eredő levegő első hulláma ma hajnalban elérte a szovjetunió európai területének nyugati és a balkán-félsziget keleti részét. hatására az említett területeken többfelé esik az eső, a balkán-félszigetről heves záporokat, zivatarokat jelentenek. a hideg levegő által okozott lehűlés közép-európában volt a legélesebb. a hőmérséklet napi csúcserőke is néhány nappal ezelőt még 4-5 fokkal magasabb, ezzel szemben csütörtökön már ugyanannyival alacsonyabb volt az elmúlt évek átlagánál. mára virradó éjszaka nagy kiterjedésű esőket okozva délnyugat felől ismét melegebb, páradús levegő érkezteti a brit-szigetek és franciaország fölé. hazánk fölött csütörtökön délelőtti erősen felhős volt az ég, délután nyugat felé megkezdődött a felhőzet csökkenése. a nap első felében még sokfelé, délután már csak keleten esett az eső. a román határvidékről zivatarokat is jelentettek. a lenullott csapadék mennyisége általában 5 mm alatt maradt, csak északkeleten érte el helyenkint a 16-20, vásárosnaményben a 32 mm-t. a hőmérséklet napközben a dunántúl nagy részén 11-16, máshol általában 16-19, a keleti megyékben 19-23 fokra emelkedett. az éjszaka folyamán szeszélyes területei eloszlásban 3-12 fokra hűlt a levegő. ma délelőtti felhőátvonulások voltak. néhány helyen még élénk, időnként erős északnyugati, északi szél fújt. a hőmérséklet 11 órára csak 12-15 fokra emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 12,7 fok volt, a sokévi átlagnál 0,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átlagított légnyomás 764 mm, alig változik.

várható időjárás szombaton estig: felhőátvonulások. legfeljebb szóróványosan előforduló futó esőkkel. néhány helyen a még élénk, időnként erős északnyugati, északi szél tovább mérséklődik. erős reggeli párásság, helyenként, főleg nyugaton köd. hideg éjszaka, hűvös nappal.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8 fok között néhány helyen gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 12-17 fok között.

a duna vízállása 210 cm./mti/

13.00/11

13³⁰k

- 21 -

Nka

bb. 30. halál az országuton - súlyos közlekedési balesetek

1 fe/gk/sr/gy/hk

1967. október 6.

miskolcon ittasan vezette személygépkocsiját tóth zoltán 44 éves minőségi ellenőr és elütötte molnár lászló 12 éves iskolai tanulót, aki egy kézikocsit tolt az uttesten. a gyerek olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a rendőrség tóth zoltánt előzetes letartóztatásba helyezte. a vasvár és rábahidvég község közötti uton kocsis lászló 25 éves sofőr figyelmen kívül hagyta a vas megyei építőipari vállalat tehergépkocsiját és elütötte az uttest szélén gyalogosan haladó horváth józsefné 64 éves háztartásbelit, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a gázoló kocsis lászlót a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

a balkány és geszteréd község közötti uton pálházi sándor 53 éves gépkocsivezető nyerges vontatóval szabálytalanul előzött és elütötte a motorkerékpárján haladó lakatos sándor 28 éves asztalost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség pálházi sándort előzetes letartóztatásba helyezte.

tatabánya határában szabó sándor 40 éves sofőr figyelemtellenül vezette a 18-as aköv bányászjárat-autóbuszát, amelyen 43 személyt szállított. az autóbusz az utmenti árokba borult. a baleset következtében kolk adolf 38 éves, monostori istván 42 éves bányász, valamint kiss lajosné 42 éves háztartásbeli, tatabányai lakosok súlyosan, további hat bányász könnyebben megsérült. a figyelmen kívül hagyó gépkocsivezető ellen eljárás indult, s a vizsgálatot tovább folytatják.

lászlófalva határában bolubás simon 72 éves nyugdíjas kerékpárjával egy pótkocsi vontató elé esett, amely az idős embert halálra gázolta.

kecskemét határában bajtai jános 92 éves helyi lakos egy személygépkocsi elé lépett, amely az idős embert elütötte. bajtai jános sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt.

a gyöngyös és mátrafüred közötti útvonalon kiss mátyás 29 éves gépkocsivezető ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette a 4-es sz. aköv autóbuszát, amelyen 12 utas foglalt helyet. a jármű összeütközött egy vele szabályosan szembejövő autóbuszsal. a karambol következtében ~~...~~ jános sofőr, rézműves imre 27 éves kőbányász életveszélyesen, további két személy könnyebben megsérült. a rendőrség a balesetet okozó kiss mátyást előzetes letartóztatásba helyezte.

/folyt. köv./

- 22 -

Tsulyás

19.10.11

RA

bb. 30. / halál az országuton... 1. folyt./ gy

a 3. kerületben a mária utca és krudy utca kereszteződésében behúmi károly 20 éves műszerész motorkerékpárjával összeütközött egy autóbuszsal. a motoros és póttutasa. balla károly életveszélyes sérülést szenvedett. a 2. kerületben az árpád fejedelem uton kárpáti józsef 35 éves pilisvörösvári lakos személygépkocsijával elütötte németh györgy 38 éves segédmunkást. a 18. kerületben a vörös hadsereg utja 79. sz. ház előtt raduly ernő 25 éves gépkocsivezető motorkerékpárjával elütötte járfás flórián 69 éves segédmunkást, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a 20. kerületben a pócsai ut 17. sz. ház előtt illés ferenc 29 éves sofőr személygépkocsijával összeütközött egy teherautóval. a személygépkocsi utasa, gacsos jánosné 43 éves háztartásbeli súlyosan megsérült./mti/

bb. 31. a tolna megyei gyulaaj községben

1 fe/gk/sr/gy/hk

1967. október 6.

zsebe ferenc 74 éves tsz-tag borpincéjében az erjedő bortól szén-monoxidgáz keletkezett és az idős gazda olyan súlyos mérgezést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt./mti/

bb. 32. balatonszéplakon

gk/sr/gy/hk

1967. október 6.

csütörtökön este a vasuti átjárónál, a 7-es útvonalon ónodi jendő 60 éves gyümölcskertész, síófoki lakos kivilágítatlan kerékpárjával egy motorkerékpár elé kanyarodott, amely elütötte. a baleset következtében ónodi a helyszínen meghalt./mti/

- 23 -

13.45/11

14.10.11

RA

bb. 33. október 10: „középkori magyar művészet,, kiállítása
Londonban

i tf/gk/sr/gy/cz

1967. október 6.

már megjelentek az angol sajtóban az előzetes híradások, méltató cikkek a „középkori magyar művészet,, címmel október 10-én nyíló reprezentatív magyar kiállításról. a bemutató színhelye: a victoria and albert muzeum, a szigetországi tárlatok egyik legrangosabb fóruma.

a kiállítást - amint a kki budapesti központjában elmond-
ták - a magyar-angol kulturális csereegyezmény alapján rendezik, mintegy viszonzásul a budapesten nagy sikerrel bemutatott henry moore-tárlatért. /ismeretes egyébként, hogy ez év májusában is láthatott már a londoni közönség egy magyar művészeti tárlatot - akkor 20. századi anyagból./ most a látnivalók sokasága - mintegy 250 becses műtárgy - a 9. századtól a 17. század második feléig terjedő kor művészetét reprezentálja: a honfoglaló magyarság, a román kor, a gótika és a reneszánsz kulturtörténetét. ilyen műkincseink / a mostaninál kisebb számban/ eddig csupán két alkalommal voltak külföldi kiállításon, két évvel ezelőtt a svájci neuchatel városában, tavaly pedig a párizsi petit palais-ban.

új vonása a mostani rendezvénynek, hogy az anyag összeállításához saját tárgyaikkal szigetországi közgyűjtemények is hozzájárultak, így oxford és több más város egyetemi könyvtára, valamint a windsori királyi könyvtár is. itthon a magyar rendezők a legnagyobb gyűjtemények anyagából ugyyszólván a legértékesebb műtárgyakat „emelték ki,, . kölcsönzött kincseiből a magyar nemzeti muzeum, a budapesti történelmi muzeum, az országos széchényi könyvtár, az országos levéltár, a szépművészeti muzeum, az iparművészeti muzeum, az országos műemléki felügyelőség, az esztergomi főszékesegyházi kincstár és könyvtár, a győri püspöki kincstár és könyvtár, továbbá számos vidéki muzeum./mti/

- 24 -

B. 50/11
14.10.12

kk

bb.34. mozdony és autóbusz összeütközése

i/bc/lk/sr/il/cz

1967. október 6.

többek mulasztása miatt mozdony és autóbusz ütközött össze a közelmúltban a kőbánya- felső pályaudvar közelében. kiss jános, 42 éves vonatvezető a mozdony áthaladásakor nem gondoskodott kellő időben és szabályosan a jászberényi uti, sorompó nélküli vasúti átjáró fedezéséről. ennek ellenére zempléni ferenc, 32 éves kocsirendező szabályellenesen utasította gazsi albert, 50 éves mozdonyvezetőt az indulásra. a mozdonyvezető szintén szabálytalanul járt el, amikor az utasítást elfogadta, mert külön meg kellett volna győződnie az átjáró fedezéséről. ugyanekkor peschkó lászló, 39 éves sofőr figyelmetlenül vezetett egy 62-es autóbuszt; kellő körültekintés esetén féktávolságon kívül észrevehette volna a mozdony közeledését. a sorozatos mulasztások miatt bekövetkezett összeütközésnél háromszor súlyosabban, hatan könnyebben megsérültek. az anyagi kár mintegy 25 000 forint.

a központi kerületi bíróság - figyelembe véve, hogy a baleset bekövetkezéséhez valamennyiük mulasztása hozzájárult, valamint az enyhítő körülményeket - peschkó lászlót tizhónapi, kiss jánost nyolchónapi felfüggesztett szabadságvesztésre, s mindkettőjüket 1 200 - 1 200 forint pénzbüntetésre, gazsi albertet hathónapi, zempléni ferencet négyhónapi javító-nevelő munkára ítélte./mti/

--

bb.35. ezennel több budapesti diák járhat szakmát adó középiskolába - felkarolják a tehetséges munkásgyermekeket - a fővárosi tanács sajtótájékoztatója

t/hi/gg/sr/il/hk

1967.9 október 6.

az új tanév tapasztalatairól, tájékoztatta pénteken az újságírókat mezei gyula, a fővárosi tanács oktatási osztályának vezetője. elmondta, hogy körülbelül 170 ezer tanuló jár általános iskolába a fővárosban, a középiskolások száma 58.710 a középiskola első osztályába jelentkezett diákok körülbelül fele-fele arányban járnak gimnáziumba, illetve szakmát adó középiskolába, ami igenkedvező arány. a szakmát adó középfokú iskolák iránt az érdeklődés tovább növekszik. ezt figyelembe véve, a fővárosban fokozatosan csökkentik gimnáziumi oktatás kereteit, - a tavalyi 65-tel szemben jelenleg 59 gimnázium működik, s az év elején már csak 53 középiskolában nyílt gimnáziumi első osztály-, ezzel szemben bővülnek a szakmát adó középfokú oktatás lehetőségei. tavaly például 188 első osztály működött hasonló típusú iskolában, az idén 222-re emelkedett a szakmát adó középiskolai első osztályok száma

/folyt.köv./

14.15/11

- 25 -

kk 15.10.12

bb.35. / ezerral több ... 1.folyt. / il

előreláthatólag ez a fejlesztés sem lesz majd elegendő, éppen ezért a szakmunkás tanuló intézetekben fokozott lehetőséget biztosítanak a továbbtanuló gyermekeknek.

a tájékoztató a továbbiakban részletesen szövegezte a munkásszülők tehetséges gyermekeinek tanulmányi támogatásáról. örvendetes, hogy a gimnáziumok első osztályaiban tanuló diákok között tavaly 28, 2 százalékos - az idén már 32,3 százalékos arányszámmal szerepelnek a fizikai dolgozók gyermekei. a fővárosi tanács megszervezte a tehetséges munkásgyermek szociális és tanulmányi segélyezését. ebben a félévben 466 tanuló-
nak nyújtanak összesen több mint félmillió forint összegű anyagi támogatást. a segélyezett 80 százaléka gimnazista.

ezenkívül a fővárosi tanács 80 személyes kollégiumot szervezett a rákóczi gimnázium épületében, ahol munkáscsaládból származó 3. és 4. osztályos középiskolás diákok részére - egyetem előkészítőként - nyelvtanulási lehetőséget, matematikai korrepetálást, biztosítanak, s elősegítik műveltségük általános fejlesztését. az idén ezt csak fiúk részére szervezték, jövőre lányok részére is lesz hasonló kollégium.

a tehetséges munkásgyermek felkarolását szolgálja továbbá olyan szakkörök szervezése, ahol a 8. osztályos kisdíjakokat középfokú tanulmányokra, az érettségizőket pedig az egyetemre készítik fel. október elsején 960 diák részvételével kezdődtek meg ezek a foglalkozások.

megemlítette még a tájékoztató, hogy a fővárosi tanács művelődésügyi minisztérium támogatásával körülbelül egymillió forint értékű felszerelést juttatott a munkáslakta külső kerületek gimnáziumainak, s csaknem ugyanilyen összegű támogatást kaptak a külső városrészek általános iskolái, az oktatás feltételeinek javítására./mti/

bb.37. budapesten szerkesztik a szikes talajok világtérképét

i/ms/gg/sr/il/hk

1967. október 6.

csütörtökön fejeződött be a nemzetközi talajtani társaság szikes albizottságának vezetőségi ülése, amelyen a vezetőség és az unesco által megbízott szakértői csoport határozatot fogadott el a világ szikes talajai első térképének összeállításáról.

a térkép szerkesztésének központja budapesten működik majd, és a tervek szerint az első vázlatokat már az 1968-ban ausztráliában összeülő nemzetközi talajtani kongresszuson bemutatják.

az értekezlet résztvevői megtekintették a hortobágyi, valamint a kiskunsági szikeseket is./mti/

14.30/il

- 26 -

1500

1500

bb. 36. megjelent az orvosi lexikon első kötete

t ms/gg/sr/gy/hk

1967. október 6.

pénteken az akadémia tudósklubjában sajtótájékoztatót tartottak az orvosi lexikon első kötetének megjelenése alkalmából. bernáth györgy, az akadémiai kiadó igazgatója megnyitó szavaiban elmondta, hogy a kiadó évente mintegy 600 könyvben publikálja az egyre jobban szerteágazó tudomány fejlődésének eredményeit. ugyanakkor helyt kap a kiadásban az egysegítésre való törekvés is. tucatnyi összefoglaló jellegű munka, lexikon, kézikönyv, szótár jelzi a kiadónak ezt a tevékenységét.

ezután dr. hollán zsuzsa a lexikon főszerkesztője adott tájékoztatást a tudósok széleskörű együttműködésével készülő orvosi lexikonról. ma már a legműveltebb, képzettebb orvosok sem foghatják át az orvostudomány minden szakterületének ismeretanyagát. az orvosi lexikont a többi szaklexikonhoz hasonlóan a gyors tájékozódás igénye hívta létre, hogy a szakember hosszadalmas keresgélés, utánjárás nélkül azonnal birtokába kerüljön a munkájához szükséges, de szorosan vett szakmai körén kívül eső ismereteknek.

az orvosi lexikon felöleli az orvostudomány és natárterületei, a hozzá kapcsolódó egyéb tudományágak legfontosabb ismereteit. a klinikai és elméleti orvostudományok mai állásán kívül ismereti a műtéti eljárásokat, laboratóriumi módszereket, a legfontosabb orvosi műszereket, az új elektronikus gépek, műanyagok felhasználását az orvostudományban.

a négykötetes lexikon, amelynek a jövőben évenként egy kötete jelenik majd meg, összesen hatvanezer címszót tartalmaz. ebből a most megjelent kötet 12 400 címszót ölel fel. a-d-ig. az egyes cikkeket orvostudományunk kiemelkedő szakemberei írták. a hetven szerzőn kívül 47 lektor ellenőrző munkája fémjelzi a lexikont. a 17 000 példányban megjelenő mű a szakembereknek szól, de a művelt olvasó is haszonnal, érdeklődéssel forgathatja./mti/

14.35/gy

- 27 -

1500

1500

bb. 38. korszerű új patika a vízvárosban

t ms/gg/sr/gy/hk

1967. október 6.

pénteken átadták rendeltetésének a vízváros új, korszerű patikáját, a fő utca 52. számú házban elhelyezett 107-es számú gyógyszerterület. ez a gyógyszerterület a nagyműtű egykori vízvárosi patika, a római császárhoz címzett gyógyszerterület utódja, amely az épület árkádostása miatt kiszorult régebbi helyéről és a kerületi tanács jóvoltából korszerű, új elhelyezést kapott. a gyógyszerterület laboratóriuma, raktárhelyiségei, munkásvédelmi felszereléselei lehetővé teszik a kor színvonalán álló gyógyszerterületi munkát. a betegek kiszolgálása tágas, nagy forgalom lebonyolítására is alkalmas helyiségben történik. a megnyitáson jelen volt dr. pákozdi ferencné, a kerületi tanács elnökhelyettese, valamint a kerület egészségügyi vezetői./mti/

bb. 40. ünnepi tanácsülésen emlékeztek újpesten a nagy októberre

t ni!tm/sr/gy/hk

1967. október 6.

volgográdi hét címen ünnepi eseménysorozattal köszönti újpest lakossága a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját. a jubileumi megemlékezések egyik eseményeként a kerületi tanács pénteken ünnepi ülést tartott, amelyen az ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának képviselői is részt vettek. Lajtai Endre vb elnök megnyitóját követően Hollósi László, a végrehajtó bizottság tagja méltatta a nagy október jelentőségét, volgográdi védelmezőinek hősi harcait.

a megemlékezés alkalmából a volgográdi pártbizottságnak és az ottani szovjetnek fényképekkel díszített albumot küldtek, amely a többi között a magyar tanácsköztársaság újpesti direktóriumának névsorát tartalmazza, eredeti felvételekkel szemlélteti a 19-es szabad május 1-e eseményeit, a városrész felszabadulását megelőző partizánarcokat, s beszámol újpest felszabadulás utáni fejlődéséről./mti/

..

- 28 -

14.35/il

14.15.2

bb.39. jelentkezzenek a károsultak

hné/sr/il/hk

1967. október 6.

mozolai sándor, 27 éves műszerész kisiparos üllői lakos, az ország különböző területén több helyen családjával és sikkasztott oly módon, hogy hivataloktól, tsz-ektől, és magánszemélyektől javítás, illetve megvétel céljából iró-, számoló-pénztárgépeket vett át. a gépeket eladta és az érte kapott összeget megtartotta. a rendőrség kéri mindazokat, - hivatalok, tsz-ek, egyéb szervek vezetőit, magánszemélyeket - akiket mozolai megkárosított, hogy személyesen, levélben vagy telefonon jelentkezzenek a pest megyei rendőrfőkapitányság vizsgálati osztályán, budapest, 6. kerület aradi utca 21-23, telefon 124-275-
/mti/

..

bb.41. ellentétek divatja - sajtótájékoztató a ruházati mintatervező vállalatnál

t/sz/tr/il/hk

1967. október 6.

a ruházati mintatervező vállalat bemutató termében pénteken nádor vera művészeti vezető divatbemutatóval egybekötött tájékoztatót ismertette az őszi-téli divatot. a vállalat új kollekcióját október 10- és 12 között mutatják be a városi igéti gondol-étteremben, s ezt megelőzően a sajtó képviselői elé tárták a kollekció legjellegzetesebb kreációit.

amint azt nádor vera is hangsúlyozta, az idén az ellentétek divatjának lehetünk szemtanúi. a kollekcióban például ugyanúgy megtalálható a maxi szoknya, mint a miniszoknya, amellel bőségesen akad térdközépig érő ruha is. a kabátok, kosztümök között ugyanúgy fellelhető a lezser szabású, mint a derékhoz szorosan simuló övvel összefogott. terveztek oroszos, katonás fazonú ruhákat, de ugyanakkor előszeretettel választották a csipkés-fodros romantikus stílusú modelleket is. a nőkre bízzák, hogy egyéniségüknek megfelelően mit választanak ki maguknak. a fekete ruha éppen úgy divatos, mint az élénk színes legtöbbje, ezt úgy érzékeltették, hogy egyszerre nyolc maneken jelent meg, különböző alkalmakra szánt fekete ruhában, majd később ugyancsak nyolcan mutatták be a piros, illetve lila anyagok változatait, kombinációit.

a ruházati mintatervező legújabb ruhamodelljeinek nagy részét a kereskedelem már megrendelte, a bemutatott ruhák, kötött-holmik és cipők rövidesen az üzletekben is megjelennek./mti/

..

14.40/il

- 29 -

14.15.2

bb.42. garázdaságért öthónapi szabadságvesztés

vid/fm/tné/ká/il/hk

1967. október 6.

Balogh Gyula 36 éves mályi kosárfonó ittasan tért haza lakására. előbb egyik gyermekére, majd feleségére is rátámadt, akik emiatt elmenekültek otthonról. dühében balját ragadt összetörte a lakás ajtaját, a butorokat és a berendezést. az összetört butoradarabokat kihordta az udvarra és ott elégette. az esti órákban keletkezett tűz riadalmat okozott a faluban.

Balogh Gyulát garázdaságért vonta felelősségre a miskolci járásbíró és öthónapi szabadságvesztésre ítélte.
/mti/

..

bb.43. túteljesítették jubileumi versenyvállalásukat a nyerges-
ujfalui eternit gyár dolgozói

vid/szf/sk/ká/il/hk

1967. október 6.

A nyergesujfalui eternit gyár dolgozói a jubileumi munkaversenyben többek között arra vállalkoztak, hogy rendkívül keresett termékeikből, a hullámlemezéből, a tetőfedő lemezéből és a különböző csövekből, idomokból, 2,5 millió forint értékű gyártanak terven felül. már több termékkel sikerült túteljesíteniük egész évi vállalásukat. hullámlemezéből a vállalat 30.000 négyzetméternyi helyett már 47.000-et adott terven felül. hasonló eredményekkel dicsekedhetnek a csőgyáriak is: eredeti tervükhöz viszonyítva 100 kilométerrel több nyomócsövet gyártottak. ezenkívül 20 kilométernyi túteljesítést vállaltak az év végéig. ez azt jelenti, hogy az idén már ebből a termékből is ki tudják elégíteni a várható hazai szükségletet. burkolólemezből sincs adóssága a gyárnak: a terven felül ígért 12.000 négyzetméternyi lemez is elkészült./mti/

..

bb. 44. életmentő műanyagháló hídépítőknél

vid szf/sk/gy/hk

1967. október 6.

A kenderfonó- és szövőipari vállalat szegedi hálókészítő üzemében különleges, életmentő műanyagháló gyártását kezdték meg hídépítő számára. az első 48 darabból álló, összesen 1 200 négyzetméteres garnitúrát a ganz-márvag hidgyárának készítik. a hálórendszeret sodronykötelek segítségével feszítik ki. az újfajta háló kitűnően kiállta a terhelési próbát: mázsányi homokzsákokat dobáltak bele több méter magasból, anélkül, hogy megrongálódott volna. jóval biztonságosabb tehát a kenderhálónál, sulya pedig csak egyötöde a hasonló méretű kenderhálónak./mti/

..

- 30 -

149.55/il

Kly 1530p

embargo 19.00 óráig!!!

bb. 51. magyar államférfiak üdvözlő távirata az ndk megalakulásának 18. évfordulójára alkalmából

lk/e sr hk

1967. október 6.

Walter Ulbricht elvtársnak, a német szocialista egységpárt központi bizottsága első titkárának, a német demokratikus köztársaság államtanácsa elnökének, Willi Stoph elvtársnak, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének,

B e r l i n

Kedves elvtársak! a köztársaság napja, a német demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmával a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, népünk és a magunk nevében elvtársi üdvözlőnk és szívből jövő jókívánságainkat küldjük önöknek és köztársaságuk népének.

Az elmúlt 18 év alatt a német demokratikus köztársaság népe kiemelkedő eredményeket ért el hazája építésében, nemzetközi tekintélyének megszilárdításában.

Öszinte örömeinkre szolgál, hogy évről-évre fejlődik a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság együttműködése az élet minden területén. az országaink között ez év tavaszán megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés új szakaszt nyitott népeink barátságának erősítésében.

Az ünnepnap alkalmából a német demokratikus köztársaság dolgozóinak és önknek, kedves elvtársak, még egyszer szívből sok sikert, erőt, egészséget kívánunk.

Kádár János,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első
titkára

Losonczi Pál,
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának
elnöke

Fock Jenő,
a forradalmi munkás-
paraszt kormány elnöke

/folyt.köv./
15.25/e

x x x

- 31 -

Kly 1530p

bb 51. / magyar államférfiak... folyt. /e

kállai gyula, az országgyűlés elnöke prof. dr. hc johan-
nes dieckmann-t, az ndk népi kamarájának elnökét, péter jános
külgügyminiszter pedig otto winzer-t, az ndk külgügyminiszterét
üdvözlte táviratban az évforduló alkalmából. táviratban fe-
jezték ki jókívánságaikat a német demokratikus köztársaság
társadalmi és tömegszervezeteinek a magyar társadalmi és tö-
megszervezetek is. /mti/

bb 45. országos közlekedési konferenciát rendeznek szegeden

vid szf/tné-ju ká

1967. október 6.

a közlekedéstudományi intézet október 10-én és 11-én or-
szágos közlekedésgazdasági konferenciát rendez szegeden. a két
nap alatt tíz előadás hangzik el és 50 felkért hozzászóló mond-
ja el véleményét a gazdasági munkának, valamint a tudománynak,
a modern matematikai módszereknek a közlekedés irányításában egy-
re növekvő szerepéről. a konferencián az ország valamennyi
közlekedési vállalatának, számos tudományos intézményének mint-
egy 300 szakembere, tudományos kutatója vesz részt. /mti/

bb 47. három és félévi szabadságvesztés csalásért

vid fm/sk-ju ká

1967. október 6.

schmölcz jános, - aki legutóbb dorogon dolgozott, - gyak-
ran változtatta munkahelyét, s ahol csak megfordult, becsapta,
megkárosította legjobb ismerőseit is. előszeretettel kereste fel
egykori katonatársait, vagy azok hozzátartozóit, és tőlük is
pénzt csalt ki. nemcsak komárom megyében, hanem az or-
szág más vidékein is ,, tevékenykedett,,. nyíregyházán például,
mint az oroszlanói szénbányák megbízottja ,, tárgyalt,, és sze-
net ajánlott eladásra.

a szélhámost a tatabányai járásbírószék személyi és társadalmi tu-
lajdoni károsító lopásért, visszaesőként elkövetett csalásért
összbiüntetésül három- és félévi szabadságvesztésre ítélte.
/mti/

15.30/ju

-32-

15.16.15

bb 46. a néprajzi pályaművek díjazásával véget ért a háromnapos
miskolci jubileumi tájkonferencia

vid -fm/tné-ju ká

1967. október 6.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója
alkalmából a tit borsod megyei szervezete, a miskolci herman
ottó múzeum és más intézmények által közösen rendezett háromna-
pos tájkonferencia pénteken befejeződött. a borsod, heves és
nógrád megyei szakemberek részvételével megtartott rendezvényso-
roszat első két napján a nagy októberi szocialista forradalom
északmagyarországi hatását, valamint az inárcsói szocialista fej-
lődését vizsgálták, míg pénteken, a néprajzok foglalták össze
elsősorban a munkásfolklór gyűjtésében elért eredményeiket.

a tájkonferencia alkalmából osztották ki ötödik alkalom-
mal a borsod megyei tanács és a miskolci herman ottó múzeum ál-
tal közösen kiírt néprajzi pályázat díjait. több mint 30 pályá-
munka közül a bírálóbizottság első díjjal jutalmazta nagy géza:
,, 37 monda a zempléni karcsáról,, című művét, a második díjat dr.
szabó lajos ,, 101 taktaszóval monda,, a harmadik díjat pedig
barsi ernő ,, alkalomhoz kötött dalok sály községből,, című
pályamunkája nyerte. a díjakat dr. hetényi györgy, a megyei
tanács művelődési osztályának vezetője adta át. elmondotta,
hogy borsodban mintegy 80 nem hivatásos néprajzos segíti a mult
emlékeinek összegyűjtését, s ennek eredményeként az utóbbi évek-
ben több mint 40 000 lapnyi kéziratot és több ezer fénykép-
pet és rajzzal gazdagodott a miskolci múzeum néprajzi adattá-
ra. /mti/

bb 48. megkésztették a védőgázos hegesztőhuzal gyártását

vid szf/tné-ju ká

1967. október 6.

az idén több mint ezer tonna védőgázos hegesztőhuzalra lett
volna szüksége a hazai gépgyártásnak. a salgótarjáni acélárugyár-
ban azonban, ahol egyedül gyártanak hegesztőhuzalt, mindössze
500 tonna körüli évi kapacitással rendelkeztek.

/ folyt. köv. /

15.45/ju

-33-

15.16.15

bb 48. / megkészszerzték ... 1. folyt. /-ju

miután a hazai igények állandóan emelkednek, a salgótarjáni gyárban a jubileumi verseny céljai közé sorolták a hegesztőhuzal nagyüzemi gyártásának bevezetését, a házilag kezelt beruházás programját a gyár szerkesztési osztályának szakemberei másfél hónap alatt kidolgozták, s ennek alapján augusztusban megindultak a védőgázos hegesztőhuzal nagyüzemi gyártásához szükséges első berendezések.

a mindössze három és félmillió forintos saját beruházással telepített új üzem most teljesen elkészült, ezernégyezer tonna hegesztőhuzal gyártására alkalmas. így már a jubileumi verseny hátralévő szakaszában megkészszerzi a védőgázos hegesztőhuzal gyártását a salgótarjáni acélárugyár. az első félévben termelt 280 tonna helyett a második félévben várhatólag több mint 600 tonna hegesztő huzalt állít elő.

a gyors beruházás a gazdaságossági számítások szerint egy év alatt, a jövőév közepéig megtérül. /mti/

..-

bb 49. az orosházi művelődési központ ünnepélyes alapkövetétele

a vid fm/sk-ju ká

1967. október 6.

orosháza felszabadulásának 23. évfordulóján, pénteken délután bensőséges ünnepséget rendeztek a város vezetői. ez alkalommal került sor a csaknem 16 millió forintos beruházással épülő művelődési központ ünnepélyes alapkövetételeire, az orosházi üvegyár speciális üvegvitrint készített erre a célra, amelyben elhelyezték az építkezéstről szóló dokumentumot és annak a 100 évvel ezelőtt készült okmányának a fotómásolatát, amely annakidején a polgári kör tevékenységét szabályozta. az ünnepélyes alapkövetételeinél jelen volt frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára is. /mti/

..-

15.55/ju

-34-

16.20

bb 50. az űrkutatás első évtizedének eredményei - hang a magnetoszférából - megkezdődött az asztronautikai tudományos ülészek

t tz/gk-lm hk

1967. október 6.

az űrkutatás első évtizedének eredményeiről szinte teljes körképet ad az a 16 előadás, amely pénteken és szombaton hangzik el a technika házában a mész központi asztronautikai szakosztályának tudományos ülészekén. az előadás-sorozat az első szputnyik felbocsátásának évfordulója alkalmából rendezték.

fonó albert akadémikus pénteki megnyitója után nagy érdeklődéssel hallgatták meg az előadásokat, a szakosztály titkára adott áttekintést az elmúlt tíz év űrkutatási eredményeiről, elsősorban a technikai kérdésekről. részletesen ismertette az e téren elért új eredmények más területeken való hasznosításának lehetőségeit. dr. echter tiber orvostudományi kandidátus az űrbiológiai kérdésekről szólt. részletezte, milyen nehézségek elé állították az űrrepülések előkészítőit az űrhajó mozgásából származó dinamikai hatások - a gyorsulások, a zaj, a vibráció és a súlytalanság -, valamint a különböző sugárzások, a sajátos hőhatások, továbbá a magány, a szűk tartózkodási hely, a különleges mikroklíma, az életritmus megváltozása stb. egy további előadás a táplálkozás kérdéseivel foglalkozott, eszerint kiderült, hogy az előzetes aggodalmakkal ellentétben az űrhajóban a szilárd ételek is könnyen fogyaszthatók, félrenyelést, fulladást nem okoznak. a távolabbi bolygók felé irányuló, évekig tartó űrrepülések esetén természetesen különleges táplálkozási rendszerre lesz szükség.

az előadások másik csoportja azzal foglalkozott, miképpen járultak hozzá a mesterséges égitestek a föld és környezete jobb megismeréséhez. egészen megrökömbeltető volt, amikor dr. flórián endre kandidátus, a meteorológiai intézet osztályvezetője magnetofonról megszólaltatta a whistler-t, azt a különös füttyölő hangot, amire földi rádiókészülék fordította le, a magnetoszférában száguldozó elektromosan töltött részecskék által keltett elektromágneses hullámokat.

egy másik előadás arról a segítségről szólt, amit a meteorológusok kaptak a mesterséges holdaktól a földi időjárási viszonyok tanulmányozásában. ma már szó van meteorológiai mesterséges holdak rendszerének felbocsátásáról, mert hat ilyen holdat az egész föld körül folyamatosan szemmel lehet tartani a felhőzet alakulását.

/folyt.köv./

16.20/lm

16.35

- 35 -

bb 50. /az űrkutatás... 1. folyt./-lm

barta györgy címzetes egyetemi tanár a föld alakjára, belső szerkezetére vonatkozólag az űrkutatás révén szerzett új ismereteket tárta fel. amint a többi között elmondotta, a föld forgássebességének „lökötése”, a forgási tengely térbeli ingadozása és a tengerszint változásai arra mutatnak, hogy földünkön nagyméretű tömegátrendeződés megy végbe. a felszínen ilyen mozgásokat nem észlelünk, ezek tehát feltehetőleg a mélységben játszódnak le. mint számos egyéb geofizikai problémának, ennek a kérdésnek a tisztázását is nagymértékben segítetik, illetve segítik majd a jövőben a mesterséges holdak.

pénteken az utolsó előadást marx györgy kossuth-díjas professzor tartotta a hosszú távú űrkutatás energia-problémáiról. amint mondta, a naprendszer távoli tájainak megközelítését ion-rakéták lehetővé tehetik, de a naprendszer elhagyása és a legközelebbi csillagok megközelítése ma még legyőzhetetlennek látszó nehézségekbe ütközik. a feladatot elvileg megoldhatja a csillagközi térben levő hidrogénnek üzemanyagként való felhasználása, vagy a földről kibocsátott fénysugarak nyomásának értékesítése, a gyakorlati megvalósításnak azonban ma még a lehetőség sem látszik.

az érdekes előadássorozat szombaton reggel folytatódik a technika házában./mti/

bb 54. harmati sándor, az országos béketanács alelnöke

j-lm sr

1967. október 6.

vezetésével berlinbe utazott a magyar békemozgalom küldöttsége, amely részt vesz a német demokratikus köztársaság megalakulásának évfordulójára alkalmából rendezendő ünnepségeken./mti/

bb 55. budapestre érkezett az ndk nemzeti frontjának küldöttsége

j-lm sr

1967. október 6.

a hazafias népfront országos tanácsának meghívására pénteken budapestre érkezett a demokratikus németország nemzeti frontjának küldöttsége hans luthardt, a nemzeti front elnökségének tagja és titkára, a német nemzeti demokrata párt elnökségének tagja vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára fogadta./mti/

16.28/szb

-36-

1652

bb 52. a bolgár vöröskereszt meghívására

tm-ju sr

1967. október 6.

rostás istván főtitkár vezetésével a magyar vöröskereszt három tagú küldöttsége szófiába utazott a bolgár vöröskereszt munkájának tanulmányozására./mti/

bb 53. a finnpénzügyminiszter hazánkban

j-ju sr

1967. október 6.

ele alenius finn pénzügyminiszter, a finn nép demokratikus uniójának elnöke pénteken budapestre érkezett. az ismert finn közéleti személyiség a hazafias népfront országos tanácsa vendégeként néhány napot tölt hazánkban. a vendéget a ferihegyi repülőtéren nánási lászló, a hazafias népfront országos elnökségének tagja fogadta./mti/

bb 61. a magyar szocialista munkáspárt

lk-ju sr

1967. október 6.

központi bizottsága táviratban üdvözölte észak-írország kommunista pártja xiii. kongresszusát./mti/

bb 56. az új vezetőség megválasztásával véget ért a bányászszakszervezet xix. kongresszusa

t tz/lk-ju hk

1967. október 6.

pénteken reggel az édosz székházában folytatta tanácskozását a bányaiipari dolgozók szakszervezetének xix. kongresszusa.
/ folyt. köv./
16.30/szb

-37-

1652

bü 56. / az uj... 1. folyt. /-ju

a kétnapos tanácskozáson a felszólalók sokoldalúan elemezték a bányászokat érintő fontos és időszerű kérdéseket. Különösen sok szó esett a kisz és a szakszervezetek együttműködéséről általában is, de különösen a szocialista munkaversenyek kérdésében. sok felszólaló - köztük havrán istván, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnöke - beszélt a szakszervezeteknek a munkavédelemmel kapcsolatos teendőiről. érdekes beszámolókat hangzottak el a bányák műszaki fejlesztése terén, a bányagépgyártásban elért eredményekről és sok hozzászóló foglalkozott az energiahordozók egymás közti arányának eltolódásából eredő problémákkal.

a vitában elhangzott 29 felszólalásra simon Antal főtitkár válaszolt.

ezután a kongresszus elfogadta a központi vezetőség beszámolóját és a számvizsgáló bizottság jelentését, valamint az előterjesztett határozati javaslatot.

a határozat megszabja a szakszervezet feladatait a gazdasági építő munkában, a dolgozók anyagi helyzetének és életkörülményeinek javításában, testi épségük és egészségük védelmében, az eszmei-politikai és kulturális nevelő munkában. nyomatékosan felhívja a figyelmet a szénbányászatban már bevezetett munkaidőcsökkentés további szélesítésére és gyorsítására úgy, hogy az a lehető legjobban igazodjék a termelési igényekhez, biztosítsa a gazdaságosságot és a legkedvezőbb legyen a dolgozók szempontjából is. 1968. január 1-től pedig a bányászat többi ágaiban is meg kell kezdeni a munkaidő rövidítésének előkészítését, célul tűzve a munkanapok számának csökkentését.

- a baleset megelőzése, a dolgozók testi épségének és egészségének megóvása - olvasható a határozatban - társadalmunk egyik fő törekvése. szakszervezeti szerveink lépjenek fel kezdeményezően a bányamunka biztonsága érdekében, növeljék erőfeszítéseiket a balesetek és az üzemi ártalmak csökkentésére, s fokozzák az ellenőrző, felvilágosító, nevelő tevékenységet.

/ folyt. köv. /
16.40/ju

-38-

1228

111

bü 56. / az uj... 2. folyt. /-ju

az olajbányászatban javítani kell a berendezések szerszámellátását, emelni az anyagmozgatás és a szállítás műszaki színvonalát. tökéletesíteni kell a bányaegészségügyi szolgálatot és az egész szervezetet a betegségek megelőzésére kell ösztönözni. a kongresszus fontosnak tartja, hogy a szot az illetékes állam szervekkel tegyen intézkedéseket a teljes jogú üzemorvosi hállózat kiépítésére.

ezután a kongresszus megadta a felmentést a régi vezetőségnek és megválasztotta az új, 89 tagú központi vezetőséget és a 7 tagú számvizsgáló bizottságot. a bányaiipari dolgozók szakszervezetének elnöke zgyerka jános, alelnöke varga józsef lett. főtitkárrá ismét simon Antal, titkárokká pedig komár andrást és vigh árpádot választották. /mti/

bü 58. huszontét cukorfokos a csongrádi kadarka

a vid kz/sk-ju ká

1967. október 6.

a csongrád-szolnok vidéki pincegazdaság feldolgozó üzemibe valósággal özönlök a termés - a környék szőlőskertjeiből. október 4-én kereken 18.000 mázsa szőlőt vettek át, s ezzel megdőlt az 1964-ben felállított, s mindeddig tartott 12.000 mázsa napi átvételi rekord. 1964-ben a 12.000 mázsa feldolgozása szinte megoldhatatlan problémát jelentett, az azóta végrehajtott korszerűsítések eredményeként most már a 18.000 mázsa sem jelent gondot. mint a gyakorlati tapasztalatok is igazolják az alföldi tüzes-borok a szokottnál izesebbek és zamatosabbak lesznek. a csongrádi kadarka, amelyből a legtöbb van ezen a vidéken, 21-22 cukorfokos. /mti/

16.57/ju

-39-

111 1728

bb 57. szakirodalmi munkapadokról - kibontakozóban a műhely-
könyvespolc mozgalom

t ff/tr-lm sr

1967. október 6.

uj színtöltje van az idén a műszaki könyvnapoknak: szár-
nyat bontott a „könyvespolc a műhelyben”, mozgalom. szinte a
munkapadok mellett adják a dolgozók kezébe a termelést közvette-
nül szolgáló, a mindennapi munkához segítséget jelentő - adato-
kat, recepturákat, megmunkálási, feldolgozási eljárásokat, mun-
kafogásokat közlő - szakkönyveket. ezekből a kiadványokból kisebb-
nagyobb gyűjteményeket állítanak össze és vitrinben, könyvszek-
rényben, akár egy asztalon vagy egy pultrán elhelyezik az üzem-
ben, munkateremben.

péntek délután a magyar optika műveknél „üzembe helyez-
ték”, az első ilyen mini-könyvtárakat. tizenhárom üzemrész kép-
viselőinek adták át szakkönyv-kollekciókat, amelyeket a munka-
jellege és a munkások érdeklődési köre szerint csoportosítottak.
üzemegységenként 30-40 könyvről van szó. a szakszervezeti bizotti-
ság vállalta a kis könyvtárak védnökségét. a kölcsönzés a lehető
legegyszerűbb formában történik: nincs adminisztráció, nincs
„nyitvatartási”, idő, aki elviszi valamelyik kiadványt, csupán
egy aláírással jelzi, hogy nála van ez vagy az a kötet.

elmondták az ákv szakkönyvterjesztési csoportjánál,
nogy a könyv-tálatásnak ezt a formáját országos mozgalommá ki-
vívják fejleszteni. az eddigi - kérdőíves - tájékozódás szerint
a termelő vállalatoknál, üzemeknél szívesen vették az ötletet,
hiszen mindenütt megvan az igény: megismerni a vonatkozó szakir-
odalmi irásműveit, gyakorlati jelentőségű könyveit./mti/

bb 59. 94 egyetem és főiskola hallgatóinak 2. országos kon-
ferenciája pécsen - megemlékezés a 600 éves magyar felsőok-
tatásról

c vid fm/sk-lm ká

1967. október 6.

a 600 éves magyar felsőoktatás közelgő ünnepi programjá-
nak bevezető eseményeként pénteken megnyílt az egyetemi és főis-
kolai hallgatók 2. országos konferenciája pécsen, a tanárképző
főiskola dísztermében. a 94 felsőoktatási intézmény 200 küldöttét,
az ifjusági mozgalom vezetőit és a tanári kar, illetve az illeté-
kes minisztériumok képviselőit, közéleti vezetőket - köztük dr.
boross bélát, a pécsi orvostudományi egyetem rektorát, dr. csiz-
madia andort, a pécsi állam- és jogtudományi egyetem dékánját,
dr. csendes lajost, a baranya megyei pártbizottság titkárát -
márk bertalan, a pécsi tanárképző főiskola igazgatója üdvözölte,
majd lukács jános, a kisz baranya megyei bizottságának első tit-
kára nyitotta meg a kétnapos konferenciát.

/folyt.köv./

17.05/szb

-40-

ME 17207

bb 59. / 94 egyetem ... 1. folyt./-lm

az első előadást dr. gombár józsef, a kisz központi bi-
zottsága egyetemi és főiskolai osztályának vezetője „hatszáz-
éves a magyar felsőoktatás”, címmel tartotta. a magyar felső-
oktatás hálózatának kiépülését és működését ismertette hang-
súlyozta: - az egykori pécsi egyetem - csakugy, mint a magyar
felsőoktatás egésze - szerves része az európai oktatásügy és
tudományos képzés fejlődésének, még akkor is, ha a feudalizmus
és kapitalizmus időszakában, tehát majd 580 éven keresztül
inkább másodlagos szerepére volt kárhóztatva. az utóbbi husz év-
ben elért eredményeket összegezve kiemelte, hogy ez időszakban
felsőoktatásunk tudományos és oktatási színvonalával, szocialis-
ta szellemiségével az európai élvonalba került. a hallgatók lé-
száma a felszabadulás előttinek több mint ötszörösére, csaknem
50 000 főre emelkedett. jelenleg 94 felsőoktatási intézmé-
nyünk van és a karok száma elérte a 110-et. az esti - és le-
velező tagozaton tovább tanulóok száma mintegy 42 ezer. a felsza-
badulás utáni felsőoktatás-politika eredményeként egyetemi és
főiskolai hallgatók tekintetében előkelő helyen állunk: az esti
és levelező tagozatosokat is figyelembe véve minden 110 lakosra
jut egy egyetemi hallgató, ami európai viszonylatban is számot-
tevő eredmény. 1938-ban összesen 2304 hallgató szerzett diplo-
mát, ezzel szemben 1965-ben 11 065 fiatal diplomás hagyta el az
egyetemeket és főiskolákat. előtérbe kerültek a műszaki és mező-
gazdasági szakembereket képző intézmények. miskolcon és veszprém-
ben új műszaki egyetem épült. a mérnökhallgatók és a felsőfoku
iparitechnikumok hallgatóinak aránya az 1937 évi kilenc száza-
lékről 33 százalékra emelkedett. új tudományágak kaptak tanszé-
keket: 62 új tanszék alakult. ma 7938 oktató dolgozik a felsőok-
tatási intézményekben az 1937. évi 1724 fővel szemben.

a referátum után vajó péter, a kisz központi bizottságá-
nak titkára „az egyetemi és főiskolai hallgatók társadalmi és
közéleti tevékenységének helyzete és további feladatai”, címmel
tartott előadást és egyben ismertette a kisz központi bizottsá-
gának levelét, amely a forradalmi diákhagyományok összegyűjtésé-
re, feldolgozására hívja fel a felsőoktatási intézmények hallga-
tóit, kisz-szervezeteit azzal a szándékkal, hogy a tanácskötár-
saság 50. évfordulójára könyvalakban kiadják e dokumentumokat.

ezt követően a kisz központi bizottságának zászlaját
adta át vajó péter az egyetem-alapítás 600 éves jubileumát ünne-
plő pécsi felsőoktatási intézmények képviselőinek. délután a re-
ferátumok feletti vita következett, majd a zágrábi, soproni és
pécsi egyetemek művészeti együttesének műsora zárta a napot./mti/

17.12/ju

-41-

ME 17307

szerkesztőségek figyelmébe!

ju cz

1967. október 6.

mai bb 27. sz. / tanácskozik a kpvd sz... / hírünk első bekezdésének ötödik sorától a szöveg helyesen:

... foglalt helyet gáspár sándor az mszmp politikai bizottságának tagja, a szót főtitkára, komócsin zoltán... stb.
/mti/

szerkesztőségek figyelmébe!

zs/j-ju

1967. október 6.

kérjük, hogy mai bb 53-a s hírünk / a finn pénzügy-miniszter hazánkban / végére pótlólag a következő mondatot írják be: „ott volt a fogadtatáson e. o. raustila, a finn köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

bb 63. életet mentett az ifju egészségör

a vid kz/sk-ju cz

1967. október 6.

celldömlőn, a sági utca egyik házának nekijárt egy teherautó. a házban lakó máté erika, nyolcadik osztályos tanuló a zajra az utcára szaladt. az autó kerekei alatt erősen vérző, idős asszony feküdt. a kislány, ahogy az ifju egészségörök vöröskereszt tanfolyamán tanulta, pillanatok alatt elköthette az asszony szétromcsolt, vérző lábát. az idős asszonyt kórházba szállították, s mint az orvosok elmondták, máté erika gyors beavatkozása nélkül elvérzett volna. a kislány példás tetteit bejegyzik a celldömlőki 1. számú általános iskola „tettek könyvébe„. /mti/

17.05/ju

-42-

1730j

bb 60. százhat lakás készült el határidő előtt békés megyében
vid-szf/tné-lm ká

1967. október 6.

a békés megyei építőipari vállalat dolgozói a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának tiszteletére többek között vállalták: kiemelt feladatként kezelik a lakásépítést és elsősorban az alföldi olajbányászok lakásait igyekeznek határidő előtt átadni. orosházán „az olajosok telepe„ néven ismert új lakónegyedben 36 lakást sikerült már határidő előtt átadniok, gyulán pedig 28 család költözhetett be határidő előtt a minden igényt kielégítő földgázfűtéses új lakásokba. december 31-e helyett október első napjaiban adták át rendeltetésének békéscsabán a kazinczy utcában egy 42 lakásos, ugyancsak földgázfűtésre berendezett lakóömböt. a vállalat dolgozói békéscsabán, szeghalmon és a megye más vidékén az év végéig újabb lakásokat adnak át./mti/

bb 62. üzemben a karcagi rizshántoló

vid kz/sk-lm -cz

1967. október 6.

a nagykunsági és a tisza-vidéki rizsföldeken még dolgoznak az aratók. ezzel egyidejűleg azonban munkába álltak a cséplőgépek, hogy kipergessék az idei jó termés magját. a karcagi rizshántolóban, ahova most már folyamatosan érkezik a termelőktől a rizs, máris 80 vagonnal készítettek elő közvetlen feldolgozásra. mint az első tételekből megállapították, az idei rizs minősége jó. a karcagi hántoló-malom ebben a szezonban együttesen 1700 vagonnyi rizst dolgoz fel. az első új rizsszállítmányok hamarosan az üzletekbe kerülnek./mti/

bb 65. ötös találat a lottón

tr-lm -cz

1967. október 6.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a 40. lottójátékhet szelvényeinek értékelése során öt találatos szelvényt találtak. a szelvény száma: 6,453.269. a szelvények értékelése még folyik./mti/

17.20/lm

-43-

-44-

1830j

bb 66. mód péter

tr-lm cz

1967. október 6.

a külügyminiszter első helyettese fogadta theodorisz gheorghiadisz-t, a görög királyság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben adja át a megbízólevelét./mti/

bb 67. megtartotta első ülését a hitelpolitikai tanács

i sl/tr-lm -cz

1967. október 6.

a gazdasági bizottság határozata alapján megalkult a hitelpolitikai tanács, amelynek feladata a hitelpolitikai irányelvekre vonatkozó javaslatok előkészítése, a jóváhagyott irányelvek végrehajtásának biztosítása. az új gazdasági mechanizmusban ugyanis a magyar bankrendszer hitelpolitikai irányelvek alapján végzi hitelezési tevékenységét, s ezek az irányelvek szorosan kapcsolódnak a népgazdasági tervhez. az irányelvekre a magyar nemzeti bank az érdekelt szervekkel és a pénzintézetekkel együttműködve dolgoz ki javaslatokat. a hitelpolitikai tanács e javaslatokat megtárgyalja, az irányelveket a pénzügyminiszter és az országos tervhivatal elnöke együttesen terjeszti a gazdasági bizottság, illetve a kormány elé. a hitelpolitikai tanács módot nyújt arra is, hogy az érdekelt szervek folyamatosan tájékoztassák egymást hitelpolitikai kérdésekben.

a hitelpolitikai tanács elnökévé dr. László andort, a magyar nemzeti bank elnökét nevezte ki a gazdasági bizottság elnöke. a tanács tagjai között résztvesznek a gazdasági minisztériumok és más országos szervek képviselői, általában miniszternyeltesesi szinten.

a hitelpolitikai tanács pénteken délután tartotta első ülését, ahol az 1968. évi hitelpolitikai irányelvek tervezetéről tárgyalt. megvitatta a magyar nemzeti banknak és a pénzintézeteknek a beruházási, a termelési hitelek, a lakosságnak nyújtandó hosszú, közép- és rövidlejáratú /építési, áruvásárlási, személyi, stb./ hitelek irányelveivel kapcsolatos javaslatait.

/folyt.köv./

17.45/Lm

- 44 -

- 18.01

18.01

bb 67. /megtartotta első ülését a hitelpolitikai tanács

az 1968. évi hitelpolitikai irányelvek kidolgozása - a vitában elhangzott észrevételek és javaslatok alapján - tovább folytatódik. az irányelveket az 1968. évi népgazdasági tervvel együtt nyújtják be a gazdasági bizottságnak, illetve a kormánynak./mti/

bb 68. szirmai istván előadása az írószövetségben

t tf/tr-lm zs

1967. október 6.

péntek délután a magyar írók szövetségébe látogatott el szirmai istván, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja. a szövetség nagy számban megjelent tagjának előadást tartott belpolitikánk és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről. részletes tájékoztatójának első részében egyebek között az új gazdasági mechanizmusban várható művelődéspolitikai intézkedésekről, a kultúra munkásait érintő pozitív szervezeti változtatásokról is szólt. a prózairodalom, a költészet, az irodalom, a publicisztika illusztris képviselőivel történt találkozón - amelyen a vendéget dobozy imre, az írószövetség főtitkára üdvözölte - szirmai istván az előadás után válaszolt a hozzá intézett számos kérdésre./mti/

bb 70. újjárendezett és kibővített anyaggal nyílt meg pécselt a modern magyar képtár

vid-lm tné-lm ká

1967. október 6.

a muzeumi hónap alkalmából nyitotta meg pécselt pénteken gabriel józsef, a városi tanács művelődési osztályának vezetője az újjárendezett modern magyar képtárat. a kibővített anyagban a nagybányai festőiskolától napjainkig megtalálható a modern magyar képzőművészet - elsősorban festőművészet - legjobbjainak sok alkotása, nyomon kísérhető a modern magyar festőművészet története. az újabb szerzemények közül a tompa-gyűjtemény több érdekessége - köztük rippl-rónai-, ferenczy- és csontváry-alkotások - valamint a nagy istván - gyűjtemény néhány szép darabja került bemutatásra. az újjárendezett kiállítás ezenkívül magában foglalja a forgács hann erzsébet-émlékgyűjteményt is./mti/

18.25/Lm

- 45 -

19.01

bb 69. a magyar nők országos tanácsának

gk-lm sr

1967. október 6.

meghívására nyolcnapos tartózkodásra mongol nődelegáció érkezett hazánkba. /mti/

--

bb 71. a muzeumi hónap megnyitója kaposváron

vid-fm/tné-lm ká

1967. október 6.

pénteken a kaposvári palmyro foglaltai megyei könyvtár előadótermében dr. mészáros károly kandidátus, egyetemi docens „internacionalisták a nagy októberi szocialista forradalomban” című előadásával megnyitja a somogyi muzeumi hónap.

az ünnepi hónapban gazdag program - ismeretterjesztő előadások, kiállítások, ankétok - várják az érdeklődőket. október 7-én a somogyturi kuria kertjében felavatják kunffy lajos festőművész síremlékét, - bors istván szobrászművész alkotását. október 8-án, vasárnap nyílik meg a rippl-rónai muzeum dokumentumkiállítása a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója alkalmából.

két neves somogyi művész - iványi grünwald béla és vaszary jános - születésének századik évfordulóját is megünneplik a muzeumi hónapban. /mti/

--

bb 76. a pedagógusok szakszervezetének küldöttsége

hné-lm la

1967. október 6.

szalóki lambert titkár vezetésével pénteken délután egyhetes tanulmányutra jugosztáviába utazott, a jugoszláv testvérszakszervezet meghívására. /mti/

18.25/lm

- 46 -

kl

1925f

bb 73. budapestre érkezett

i fe/tr-ju la

1967. október 6.

pénteken hans jürgen steinmann, a hallei novellairó. a magyar-ndk kulturális csereegyezmény alapján két hétig tartózkodik magyarországon. /mti/

--

bb 74. két képzőművészeti kiállítás

t tf/tr-ju la

1967. október 6.

megnyitóját tartották pénteken este budapestben. a váci utcai csók istván galériában jakuba jános festőművész alkotásaiból rendezett tárlatot a képcsarnok vállalat. a megnyitón dr. pogány frigyos, a magyar iparművészeti főiskola igazgatója méltatta a mintegy 60 festményből álló anyagot.

czene béla festőművész munkáit a műcsarnok rendezésében mutatják be a nagymező utcai ernst muzeumban. gyűjteményes tárlatot láthat itt a közönség.

mindkét kiállítás három hétig lesz nyitva. /mti/

--

bb 72. megalakult az ország negyvenharmadik természetvédelmi területi szövetsége

b vid kz/sk-ju la

1967. október 6.

a füzesabonyi, a hatvani és a hevesi járás, valamint hatvan város 54 közös gazdaságának küldöttei pénteken hevesen, a járási művelődési otthon színháztermében megrendezett tanácskozásukon megalakították a dél-heves megyei természetvédelmi területi szövetségét. a tanácskozás elnökségében helyet foglalt fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, tamás lászló, a heves megyei pártbizottság titkára, ott voltak a területileg illetékes járások pártbizottságainak első titkárai, heves megye szakigazgatási vezetői. /folyt. köv./

18.45/e

- 47 -

kl

1925f

bb 72. /megalakult... folyt./-lm

a megalakított szövetség, mint a tanácskozáson hangsúlyozták, neves megye legfontosabb gabonatermelő, állattenyésztő és zöldségtermelő közös gazdaságait fogja össze. a megye gabonatermesésének több mint 67 százaléka ezen a vidéken terem meg, zöldség-tételektől pedig évente mintegy 3,5 ezer vagonnal kerül innen a hazai és külföldi piacokra.

fehér lajos, aki a párt központi bizottsága és a kormány nevében köszöntötte a küldötteket, ennek megfelelően rámutatott, hogy a megalakítandó szövetség felelősségét, jelentőségét csak fokozza az a körülmény, hogy az érintett terület az ország ellátása szempontjából döntően fontos zöldségtermő vidékek közé tartozik. a termelőszövetkezeti szövetségek megalakítása - hangsúlyozta a minisztertanács elnökhelyettese - nagyjelentőségű politikai esemény. a termelőszövetkezeti parasztság demokratikusan kialakított új szervezetei jönnek létre ezáltal. a dél-heves megyei szövetség a 43., s a következőkben még öt szövetség alakulása várható.

az országgyűlés az elmúlt héten fontos törvényeket hagyott jóvá. létrejött az új munka törvénykönyve, a termelőszövetkezetekről, valamint a földtulajdonról és a földhasználat továbbfejlesztéséről szóló törvény. a minisztertanács azóta jóváhagyta az ide vonatkozó végrehajtási rendeleteket is.

a termelőszövetkezeti területi szövetségek vezetői szervezzék szívósan és hozzáértéssel tagjaik együttműködését, segítsék elő eredményes vállalati gazdálkodásuk kibontakoztatását. a szövetségek munkájának kialakulásához azonban - mutatott rá egyidejűleg fehér lajos - időre van szükség. a tagszövetkezetek éppen ezért legyenek türelmetlenek és bizalommal a saját maguk által létrehozott szövetség iránt, támogassák annak munkáját./mti/

..-

18.45/lm

-48-

é.
1925/

bb 75. elutazott budapestről georgi sztoilov

j-lm la

1967. október 6.

építész, a bolgár kommunista párt központi bizottságának tagja, szófia tanácselnöke, a bolgár építőművészek szövetségének elnöke és petko tatarov építész, a bolgár építőművészek szövetségének titkára. a bolgár építészek megbeszélési folytattak dr. reischl antal professzorral, a magyar építőművészek szövetsége elnökével és csaba lászló építésszel, a szövetség főtitkárával a két szövetség kapcsolatának fejlesztéséről. szakmai utjuk során nagy elismeréssel nyilatkoztak a budapesti építkezésekről, salgótarján központjának rekonstrukciójáról és a balaton-parti legújabb építészeti alkotásokról. a vendégeket magyarországi tartózkodásuk során fogadta sariós istván, az mszmp központi bizottságának tagja, a fővárosi tanács vb elnöke és dr. trautmann rezső építésügyi és városfejlesztési miniszter./mti/

..-

bb 78. üzbegisztáni vendégek vas megyében

vid kz/sk-lm la

1967. október 6.

a hazánkban tartózkodó üzbég küldöttség pénteken vas megyébe látogatott, m.t. turszunov vezetésével. a megyeszékhelyen megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet, majd vendéglátóik kíséretében megtekintették a város épülő új lakónegyedét. megismerkedtek szombathely őse - a 2 000 éves savaria - emlékeivel, majd a cipőgyárba látogattak. ezután kovács antal, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára fogadta a vendégeket. a délutánt kőszegen, a határmenti üdülővárosban töltötte az üzbég delegáció. este visszatértek szombathelyre, hogy részt vegyenek a művelődési és sportházban rendezett díszelőadáson, amelyen 20 tagu üzbég művészegyüttes szerepelt. ott czirák ferenc, az mszmp vas megyei bizottságának titkára mondott ünnepi köszöntőt./mti/

..-

bb 77. magyar-német barátsági est nagyatádon

vid -fm/tné-ju ká

1967. október 6.

a német demokratikus köztársaság megalakulásának évfordulója alkalmából pénteken nagyatádon magyar-német barátsági estet rendezett a hazafias népfront somogy megyei és járási bizottsága. a fegyveres erők klubjában megrendezett ünnepségen herbert schönfeld, az ndk népek barátsága ligájának főtitkára mondott ünnepi beszédet./mti/

..-

19.00/ju

-49-

é.
1925/

bb 79. időjárásjelentés

j-ju la

1967. október 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. október 6-án,
pénteken este:

hűvös idő

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások legfel-
jebb szórványosan előforduló futó esőkkel. a néhány helyen
még élénk, időnként erős északnyugati-északi szél tovább mérsék-
lődik. erős reggeli párásság, helyenként - főleg nyugaton -
köd. hűvös idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szom-
baton 12-17 fok között. /mti/

bb 80. az ndk-nagykövet fogadása

t fe/j-ju la

1967. október 6.

dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság
budapesti nagykövete az ndk megalakulásának 18. évforduló-
ja alkalmából pénteken este fogadást adott a városligeti gundel
étteremben. a fogadáson megjelent komócsin zoltán, az mszmp
központi bizottságának titkára, gáspár sándor, a szot főtitká-
ra, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ajtai miklós, a
minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottsá-
gának póttagja, biró józsef külkereskedelmi miniszter, csa-
nádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, korom Mihály
igazságügy-miniszter, beresztóczy miklós, az országgyűlés alel-
nöke, erdélyi károly külügyminiszter-helyettes, továbbá a poli-
tikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet sok más
ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akk-
reditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

20.30/ju - 61

20.41

-50-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1967. október 6.

a bb 50. sz. hír / az űrkutatás első évtizedének ered-
ményei - hang a magnetoszférából - megkezdődött az asztronauti-
kai tudományos ülészak / 1. felyt első bekezdését / „ban-
ta gyöngy címzetes ... a jövőben a mesterséges holdak, /

visszavonjuk!

/mti/

20.35/ju

-51-

- v e g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1967. október 6.

64. az elnöki tanács ülése

zs-ju

1967. október 6.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. törvényerejű rendeletet fogadott el az állami szervek és szervezetek gazdasági és pénzügyi rendjének szabályozásáról. felhatalmazta a kormányt, hogy a gazdaságirányítás új rendszerének megfelelően szabályozza a gazdasági és pénzügyi ellenőrzés rendjét.

az elnöki tanács törvényerejű rendelettel szabályozta a lakosság köztségfejlesztési hozzájárulásának rendszerét. az új törvényerejű rendelet a tanácsok önállóságának növelését, az alapvető egészségügyi, szociális, kulturális és kommunális szükségletek kielégítését, az ezt szolgáló tanácsi fejlesztési alap létrehozásának elősegítését célozza. a tanács az általános jövedelemadó és házaadó fizetésére kötelezett lakosságra köztségfejlesztési hozzájárulást vehet ki; ennek összege a jelenlegivel azonos marad. a korábbi jogszabályokkal szemben a tanácsok felhatalmazást kapnak arra, hogy a helyi szükségletek gyorsabb ütemű kielégítése, illetve a lakosság külön igényeinek teljesítése érdekében a község / város / lakosságától - önkéntes vállalás alapján és meghatározott célra - az általános fejlesztési hozzájárulási kötelezettségtől független hozzájárulást is szedhessenek. a törvényerejű rendelet 1968. január 1-ével lép hatályba.

az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt.

x x x

/ folyt. köv. /

17.25/ju *de*

18.10/f

-1-

bb 64. /az elnöki tanács ... 1. folyt./-tm

az elnöki tanács törvényerejű rendelete értelmében megszűnik a jelentősen minden területen egyaránt kötelező évenkénti agyvezeleti dokumentális ellenőrzés, továbbá a vállalatoknál az évenkénti mérleg-felülvizsgálat, valamint az ezek alapján történő közvetlen beavatkozás.

a rendelet messzenemően figyelembe veszi a szövetkezetek, a társadalmi szervezetek és az egyesületek sajátosságait.

a vállalatok és a költségvetési szervek gazdasági és pénzügyi ellenőrzése - különböző gazdálkodási feltételeik miatt - eltér egymástól.

a vállalatok feletti ellenőrzés jövőbeni két formája: a vállalati pénzügyi revízió és a felügyeleti ellenőrzés.

az állami költségvetés irányában előírt kötelezettségek /adóok, stb./ teljesítésének és általában a pénzügyi szabályok megtartásának ellenőrzése a pénzügyi hatóságok feladata lesz. ennek során a vállalati pénzügyi revízió megvizsgálja a mérleg valóságát, a vállalat eredményét, vagyoni helyzetét, a számviteli és bizonylati rendet, illetőleg azt, hogy a vállalat a jogszabályok szerint tett-e eleget adófizetési kötelezettségének.

a vállalati pénzügyi revíziót a miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetőinek felügyelete alá tartozó vállalatoknál a pénzügyminisztérium bevételi főigazgatóságának területi igazgatóságai, a tanácsok végrehajtó bizottságainak felügyelete alatt működő vállalatoknál és a szövetkezeteknél a tanácsi adóhivatalok látják el.

a minisztériumok, országos hatáskörű szervek, illetve a tanácsok végrehajtó bizottságai jogosultak a felügyeleti ellenőrzésre. ennek célja elsősorban az állam tulajdonosi érdekeinek érvényesítése. az ellenőrzésnek ez a formája biztosítja, hogy az állam tulajdonosi érdekeit képviselő felügyeleti szervek a központi célkitűzéseket, a népgazdasági érdekeket figyelembe véve bírálhassák el az önállóan gazdálkodó vállalatok működését.

a tulajdonosi érdek érvényesítése azt kívánja meg, hogy a vállalatok gazdálkodását az ellenőrzés során átfogóan értékeljék. ennek érdekében a felügyeleti ellenőrzésnél az információs rendszer adta lehetőségek felhasználásával folytatandó közgazdasági elemző tevékenységre van szükség, amelyet a helyszíni vizsgálatokkal kiegészítenek, konkrétabbá tesznek.

/folyt köv./
17.40/szb

-2-

18.12

bb 64. / az elnöki tanács ... 2. folyt. /-ju

a felügyeleti ellenőrzés értékeli a vállalat és a vállalati vezetők működését, így a felügyeleti szervek reális képet alkothatnak a vezetők tevékenységéről és munkájukat ezek figyelembe vételével bírálhatják el.

a felügyeleti ellenőrzési rendszer lehetőséget ad új szervezeti formák alkalmazására is, hogy a felügyeleti szervek az ágazatok sajátosságait, a vállalatok adottságait és egyéb körülményeit legjobban figyelembe véve a leghatékonyabban végezhesék az ellenőrzést. a felügyeleti szervek az ellenőrzést elsősorban saját apparátusukkal intéztetik, de lehetőségük lesz arra, hogy az ellenőrzést megfelelő szakemberekből álló, e célra létrehozott komplex-bizottsággal végeztessék. nagy vállalatoknál felügyelő bizottságot is alakíthatnak.

a felügyeleti ellenőrzés lényeges tartalmi változása szükségessé teszi, hogy a vállalatok szigorú belső ellenőrzési rendet alakítsanak ki. ennek célja az, hogy segítse a vállalatot a gazdaságos működés megvalósításában, biztosítsa a vállalatnál a szabályok megtartását, a társadalmi tulajdon védelmét, a teljes vállalati rendet, a kormány rendelete a vállalati belső ellenőrzés teendőinek és szervezetének meghatározását, eljárási szabályainak megállapítását az igazgató feladattá teszi, aki tehát lehetőséget kap arra, hogy mindezt a vállalat sajátosságainak legmegfelelőbben alakítsa ki, ez egyben tovább növeli az igazgatók jogkörét és felelősségét is.

a törvényerejű rendelet 1968. január 1-ével lép életbe.

/mti/

-.-

-3-

17.40/ju

18.12

18.12

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. október 7.

bb 1. életrajzi lexikon - tanulmánykötet a magyar-szovjet kapcsolatok ötven évéről - az akadémiai kiadó terveiből

i ms/gk-lm sr

1967. október 7.

az akadémiai kiadó az elmúlt napokban több jelentős műszaki szakmunka publikálásával járult hozzá a műszaki könyvhét sikeréhez. szendy károlytól a „korszerű hálózatszámítások”, sitkei györgőtől „a mezőgazdasági gépek talajmechanikai problémái”, a korunk tudománya sorozatban major mátétól „az építészet sajátosságai”, című könyv jelent meg: a műszaki értelmező szótár sorozat új tagjaként pedig szilas a.pál „a kőolaj és a földgáz bányászata”, című munkája.

az októberi tervben a legjelentősebb helyet a kossuth könyvkiadóval közös kiadásban készülő „ötven év - a nagy október és a magyarországi forradalmak”, című tanulmánykötet foglalja el. a jubiláris évforduló alkalmából a párttörténeti intézet és az akadémia történettudományi intézete gondozásában készülő kötet tíz tanulmánya történetírásunk új eredményei alapján mutatja be a nagy október történelemformáló erejének messze sugárzó hatását. nemes dezső bevezető tanulmánya a magyar-szovjet kapcsolatok egész korszakát átfogja, a többiek pedig egy-egy fontos rész kérdést világítanak meg.

kaffka margit férjének, a tanácsköztársaság leverése után a szovjetunióba emigrált kiváló magyar orvos-biológusnak, bauer ervinnek „elméleti biológia”, című, mindmáig publikálatlan munkája az októberi program másik érdekessége. ugyancsak ebben a hónapban jelenik meg a kenyeres ágnes főszerkesztésében készülő magyar életrajzi lexikon ezeroldalas első kötete az a-tól k-ig terjedő címszókkal.

/folyt.köv./

- 1 -